

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. APRILIS 2. ÉS 3. NAPJAIN

CSOMONYÁN TARTOTT TAVASZI KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI

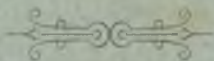
GYŰLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTEK

NÉMETH PÉTER és MAGYAR BERTALAN

E.-M. ALJEGYZŐK.

UNGVÁR.

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA.

1895.

AZ

UNGI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1895. APRILIS 2. ÉS 3. NAPJAIN

CSOMONYÁN TARTOTT TAVASZI KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI

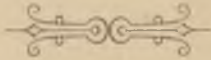
GYŰLÉSEINEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTÉK

NÉMETH PÉTER és MAGYAR BERTALAN

E.-M. ALJEGYZŐK.

UNGVÁR.

SZÉKELY ÉS ILLÉS KÖNYVNYOMDÁJA.

1895.

**Az ungi ev. ref. egyházmegye
1895. évben április 2-ik és 3-ik napjain Csomonyán tartott tavaszi köz- és birósági gyűléseinek jegyzőkönyve.**

Jelen voltak: Szabó Endre esperes, Kovách Károly e. m. gondnok elnöklete alatt: id. Virágh József, Szabó József, Magyar József, Szőlőssy Gyula, Hegedüs Sámuel, Szüics István egyházi tanácsbírák, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, Horváth Dezső, Köröskényi Elek, Bernáth Dezső világi tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyész, Magyar Bertalan és Németh Péter aljegyzők, Nagy Sándor, Kovács István, Szabó Károly, Urbán Mihály, Tóth József, ifj. Virágh József, Szőlőssy Ferencz, Maksa József, Szakal István, Móré Gábor, Novák Lajos, L. Szabó Endre lelkészek, Szabó István segédlelkész. Bakó László, Balog Dániel, Magyar Pál, Enyedi Lajos, Záhonyi István, Szabó Albert, Kádár Ferencz, *Karabélyos Gyula, *Háda József, *Matolay Pál, *Csengery Jenő, Papp Lajos, Lácza József, Böszörményi János, Szentimrey Ferencz, Dicső Endre tanítók, s az egyházak küldöttei, u. m.: Palló: Ferencz István, Magyar Elek. Szalóka: Mező Ferencz, Háda József. Palágy: Varga István. Ptruksa: Tóbiás István, Jakab János. Kis-Dobrony: Úr István, Komonyi Miklós, Nagy Miklós. P.-Helmecz: Munkácsi Lajos, id. Katona Ferencz. Csicsér: Erdélyi Pál, Lengyel János. Kis-Rát: Karabélyos Gyula. Kis-Gejőcz: Matolay Pál. Nagy-Gejőcz: Csengery Jenő. Szelmencz: Balog János, Szabó Péter. Nagy-Dobrony: Bátyi Sámuel, Hidi Ferencz s a csomonyai egyház összes előljárói.

(A *-gal jelölt tanítók egyházuk részéről küldöttek.)

Nagytiszteletű Szabó Endre esperes ur buzgó imája után Nagyságos Kovách Károly egyházmegyei gondnok ur nagyszabásu beszédével a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

1. Szabó József tanácsbíró indítványára, hogy a gondnoki megnyitó beszéd jegyzőkönyvben megörökítettessék

az kinyomatni határozatott.

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Egy év vonult el ismét feleltünk ónterhelt szárnyakkal, huzamos ideig nehéz fellegek borongtak, vésszel fenyegették hazánk alkotmányát s a szabadelvű haladását, s csak királyunk ő Felsége alkotmány szeretete háritotta el legalább egy időre; egy időre mondom, mert oly mozgalom indított meg hazánkban — sőt azon kívül is — mely arra látszik mutatni, hogy a sötét századok szelleme kelt ki bemohosodott sirjából, hogy kísértsen közöttünk, oly mozgalom, melynek vésszel, romlással fenyegető kezdetét látjuk, de nincs ember a ki végét kiszámíthatná.

Rég mult századokról kell a kárpitot felemelnem, hogy azokat is, kik a történetekben kevésbé jártasok tájékoztassam.

A történetek tanuságainak nyomán ugyanis tudjuk, hogy az első keresztyén gyülekezetekben, melyeknek egyike volt a Pál apostol által annyi hévvel ápolt római egyház, az Isten-beszédének hirdetését azon egyszerű férfiak teljesítették, kiket a hivek elválasztván az apostolok kezeiknek fejükre vetése által arra feljogosítottak, tudjuk, hogy midőn a keresztyén vallás nagyobb tért foglalt a számban megszorodott gyülekezetek a rend feltartása s a vallás tisztaságának megóvása végett ezen igehirdetők közül némelyeket, kik nagyobb gyülekezetekben tehát városokban működtek, felügyelőkké, püspökökké választottak, tudjuk, hogy ezen püspökök az Európa, Ázsia, Afrika nagy részét magába ölelt rengeteg kiterjedésű római birodalom feloszlásának több századon

keresztül lezajlott folyamata alatt, mi közben az előbb egységes birodalomból két különböző, azután versenyző, majd ellenséges állam alakult, azok egyike a nyugoti, a tulajdonkép római, a germánfaj betörése által szét-daraboltatott, s nem csakhogy minden tartomány külön egységgé lett, hanem az események során minden ily egység önmaga is több külön egységgé oszlott, egy helyt germán, más helyt más barbár államok képződtek, s az egyik forradalomból a másikba eső területek más-más uralom alá kerültek; ezen püspökök mondom nagy képzettségüknél fogva a birodalom foszlányai felett osztozkodó betörők és védekezők egymás közti vészes tusáik közt hol mint támadók, hol mint békéltető, hol mint hadvezérek — némelykor hadvezérből választva — szerepeltek s ez uton nagy befolyásra, nagy tekintélyre, többen nagy vagyonra tettek szert; s midőn végre az egymás ellen küzdött népek zürzavarából nemzetiségekké jegecedve külön-külön államokká tömörültek, azon egyszerű férfiak utódai, kik századok előtt Rómában a katakombákban hirdették az ígét, ezen iszonyu zürzavarból, mint pápák, mint tartományok urai, mint fejedelmek kerültek ki. De a hatalom csábító s a hatalomvágy nem könnyen engedi magát kielégíteni; midőn annyira emelkedtek, vissza emlékezve az egyiptomi főpapoknak a fáraók által is ambiált hatalmára, világuralom lett törekvésük tárgya s a végett, miután sikerült elhíttetniök, hogy Péter apostol utódai Krisztus helytartói, hogy az általuk alakított kath.-vallás egyedül üdvözítő teljes hatalmával a bűnök megbocsátásának, vagy elkárkoztatásának létesítették az önkény uralomnak a legrettenetesebbjét a mit emberi ész feltalálhatott a feltétlen engedelmességre fektetett s fokozatos alárendeltséggel szervezett papi uralmat, a hierarchiát kiterjesztve az egész föld színére, meddig a keresztyén vallás elterjedt Rómába központosítva, hogy pedig az embernek testét lelkét hatalmukba vegyék az emberi élet minden viszonyaira születésétől haláláig, sőt azontul is kiható szertartásokkal, ugynevezett szentségekkel kötötték le, magukat a néptől elkülönítették; a communióban a bor

elvonásával és a nőtlenséggel. A bibliát ugyan megtartották alapul, de olvasását a népnek megtiltották s hogy a gondolat és eszmélődés útját elzárják, értelmezését magoknak tulajdonították, mindazokat, kik ettől eltérni merészlenének, eretneknek nyilvánítván, kiket Aquinói Tamás szent atya szerint nem csak kiközösíteni, uton-utfélen agyonütetésnek kitenni, hanem mint a legnagyobb gonosztevőt, kinos halállal büntetni kell.

Ily szervezettel ellátva s annak segélyével az államok ügyeibe beavatkozhatva, a pápák oly hatalommá nőttek, miszerint nemcsak hogy fejedelmek segélyöket, szövetségöket keresték; hanem fejedelemségeket oszthattak, fejedelmek felett biráskodhattak, azokat fenyíthették, — de mennél magasabbra emelkedtek a hatalomban, annál mélyebbre sülyedtek az erkölcstelenségbe — a mi alattasaikra is elhatva — annál több botrányos gonosztetteket követtek el, a vérfertöztetéstől az orgyilgyilkosságig.

A vaktság és tudatlanság s vakhit sötétsége borult a keresztyén világra, melybe csak az eretnekek máglyája világított be. Ez az állapot századokig tartott, s azok a sötét századok. — S ezen rettenetes hatalom ellenében kellett a Krisztus vallásának eredeti állapotába visszahelyezését, a hitujjitást, reformatiót, megindítani, foganatosítani és ezen rettenetes hatalom ellen merészelte azt egy egyszerű szerzetes Luther megindítani; ezen hatalom ellen, mely polip karjait minden államba benyujthatta — mert ellenkező véleményre hajoltak — kiirtásra kárhoztatta az albigiaiakat, a Wald követőit máglyán égette el az angol Viklefet, a cseh Husz Jánost, az olasz Giardino Brunót és számtalanokat.

Tévedés lenne azonban hinni, hogy a vallásujitást Luther vagy Kálvin hajtotta végre — a mi egyébiránt még ma is folyamathban van — sokkal jobban ragaszkodnak a népek a békéhez, az élethez, sokkal nagyobb tisztelettel vannak a fennálló s megszokot hatalom iránt, sokkal hajlandóbbak szolgásgot is tőrni, mint létüket kockára tenni s a legnagyobb lángész sem képes békés

nyugalmából felkelésre indítani: feladatát s dicsőségét az képezi, hogy a közhangulatot megfigyeli, kezét mintegy a közvélemény úterén tartja, s az alkalmas perczet felhasználja. A keresztyénység ezen legszomorubb korszakában is akadtak egyének, kik a zárdák menhelyeibe vonulva azok csendes celláiban a szentírás, a görög bölcsészet s a mult kor történelme felett csendes elmélkedésbe merülve; mások kik a szétdult város romjai közt ásva, a klasszikus kor egyes műremekeit szemlélve, át lettek hatva az ujjítás szükségének érzetétől, a mi aztán a köztudatba átszivárogva egyesült azon gyűlölettel, melyet a pápai s papi hatalom visszaélései s erkölcstelensége a keblekben keltettek.

Ily módon történt, hogy Luther szavára, mint viláműtésre ezrenként keltek fel a népek visszaverni a reájok nyomaskodó hatalom zsoldosait; nemesebb lelkü főurak, fejedelmek ragadták kezükbe a zászlót a csatatéren elhalt hős Gusztáv Adolf vezérlete alatt s mégis csak 30 évi vérontás sikertelensége győzte meg a pápát s a vele szövetkezett zsarnokokat, hogy le kell tenniök a fegyvert. A közszellem diadalt ült, a világosság legyőzte a sötétséget, a lelkiismeret felszabadult, katholikus államok csak azok maradtak, melyeknek uraik szövetkeztek a pápával, népeik ellen, a szabadság és emberiség ellen.

A pápa azonban — vagy ha ugy tetszik az egyház — nagy hatalom maradt feltétlen engedelmességre fektetett szervezetével, begyakorlott és elszánt harczosaival — a jezsuitákkal, apáczákkal és főleg szentségeivel. — Catholicus történetiró Louis Blanc mondja: „több mint 300 év telt el Luther óta s az egyház még ma is fennáll és tartja magát szentségeinek segélyeivel;“ ezek közül a mint tudjuk, egyik a házasság; de sokkal hatalmasabb oly államban, melyben tábornokai a püspökök, nagy javadalmak birtokában vannak. Ez adja kezeinkbe a kulcsot, az ujjabb kor egyházpolitikájának megértéséhez. Mert azon államokban, melyekben a klerus a hatalommal szövetkezve s a protestantismus által nem feszélyezve a nép szabad fejlődését, mivelődését

akadályozta, s azzal elégedetlenséget, zavarokat idézett elő, javadalma s a házasságkötés kivételét kezeiből; kivételtek mint Herman Ottó mondta a kopják és dár-dák, melyekkel a nemzet létérdekei ellen küzdött.

Ily példák állván előttünk, miután — mint tudva van — a hazánkbeli klerus, mely daczára annak, hogy birtokczimét az idő nagyobbbrészt letörölte, még benne van rengeteg államjavak élvezetében, a kisebbszámú protestantismus védelmére alkotott 1868. LIII. t.-cz. ellen elkeresztelésekkel megindított támadást, az állam kormányja, illetőleg az államhatalom fölénye elleni mérkőzésé tette, ha az ekép kihivott állam kormány, hatalmát elnyomássá színezhető fellépéssel nem akarta érvényesíteni; nem kínálkozott más, célravezetőbb eljárás, mint más és pedig katolikus államok példája nyomán oly intézményt létesíteni, mely hasonló kísérletre szolgálható alkalmat hivatva van elzárni. Ezen intézmény a minden vallásfelekezetet egyenlően kötelező polgári házasság és állami anyakönyvvezetés, vagyis a házasságkötésnek s anyakönyvvezetésnek a lelkészek kezeiből állami közegek kezeibe áthelyezése, a hit áldásainak igénybevétele nem korlátoztatván.

Ezen intézménynek — mely mint minden vallásfelekezetet és nemzetiséget egyaránt kötelező — magában hordja a feladatot, hogy az egyenlőség és nemzeti egység utját egyengesse — törvénybe igtatása s midőn az országos határozattá lett, szentesítése ellen a hatalmára féltékeny katolikus klerus, néhány fanatikus főúr, szövetkezve a nemzeti egység ellenségeivel s az udvari reactióval minden erejüket megfeszítették, minden befolyásukat felhasználták, hanem minden erőlködésük meg-hiusult, mert Ő Felsőge Bosszas fontolgtatás után szentesítette. S itt merült fel a képviseleti kormányzat mellett rendkívüli — s kívülről is aggodalommal kísért eset, hogy bár a felterjesztett törvény szentesítve lett, a be-terjesztő kormánynak lelépnie kellett, s az csak azáltal lett helyrehozva, hogy kormányelnökké az neveztetett, a ki körül a többség csoportosult, tehát az abban nyilatkozott közvéleménynek elég tétetett.

Miután ekép a kötelező polgári házasság és anyakönyvvezetés törvényerőre emeltetett, jogosulttá lett a feltevés, hogy a nemzet és apostoli királya törvényben kifejezett akarata előtt minden honpolgár meg fog hajolni s a klerus által felzavart béke helyre állván, annak elintézését váró művei kerülhetnek napirendre, s el kell ismerni, hogy a primás elégnék tartván, hogy fentebb említett Aquinói Tamás tanát hitdolgában irányadóul jelezte, hogy az 1848:XX. t. cz. alapján a protestánsok által élvezett, a nagyobb számú katolikusokat megillető autonomiát követelésbe tette, különben alattasait a törvény iránti engedelmességre, hazaszeretetre, más felekezetekkel békés viszony feltartására intette; el kell ismerni, hogy példáját az egri érsek és kassai püspök követték. Ellenben a klerus többi tagjai s szövetségesei néppárt czime alatt katolikus sociális társulatok szervezésén működnek az egész országban s népboldogítást szinlelő csábításokkal igyekeznek a törvényhozásban oly többséget összetoborzani, melynek segítségével a csak most szentesített törvények tetszésök szerinti módosítását keresztül vihessék s az 1868. LIII. törvény oltalmától megfosztott protestánsokat, minden közügyekbeni befolyástól megfosztva, magyarhonból egy középkori hűbér államot alkothassanak ő szentsége nyíltan vallott fejük áldása mellett, s ez iránynak a függetlenségi párt elhagyott tagjai közt is vannak pártolói. — Így kisért hazánkban a sötét századok szelleme.

Ily viszonyok közt nekünk protestánsoknak, bizva a művelt népek művelődési szolidaritásában, visszaemlékezve őseink által a vallásszabadság s hazánk független államisága érdekében vivott dicső küzdelemre, fel kell emelkednünk azon magaslatra, melyet a protestantismus, őseink szent hagyománya, számunkra kijelölt, — fennen kell lobogtatnunk az erkölcsi s tudományos, művelődés és hazaszeretet zászlaját, küzdenünk kell azon buzgalom és odaadással — mely — mig a hosszas egyházpolitikai viták alatt a parlamentben csupán egyetlen elismerést kifejező szó emelkedett mellettünk — vissza-szerezve részünkre azon állást, melyet egy pár évtizeddel

ezelőtt elfoglaltunk a nemzet közvéleményében. — A megindított klerikális sociális mozgalommal szemben, legyőzve a felekezeti érzékenység sugallatait, őrizzük meg a szeretet törvényét, de emellett igyekezzünk megértetni népünkkel, hogy a mozgalom szervezői hamis próféták, utódai azoknak, a kik a nemzet művelődési és szabadsági törekvéseinek mindig akadályozói voltak, s mikor ezek kivivattak s törvénybe ígattak, készek voltak lerombolásuk végett a muszka betörését elősegíteni. A mennyiben pedig a klerus és hivei az 1848. XX. t.-cz. alapján a protestánsokéval egyenlő önkormányzatot követelik, használjuk fel az alkalmat, tegyük követelésbe azon törvénynek az egyenlőség alapján végrehajtását.

Addig pedig, míg ez megtörténék, miután vallásfelekezetünk fennállásának alapját a hithűség és áldozatkész buzgóság képezte, ne feledjük, hogy midőn őseink a katolikus egyház kebeléből kiváltak, — s különösebben midőn főuraink nagyobbrészt a hatalom kegyének megnyerése, a hatalombani osztozkodás vágyától ösztönöztetve a kath. egyházba visszatértek — lelkészeik mennyi üldöztetést, mennyi nélkülözést szenvedtek, mindamellet ha egy helyről elűzettek, másutt hirdették a megtisztított vallás ígéit csüggedés nélkül. Nekünk kedvezőbb körülmények jutottak osztályrészülnél, annál nagyobb odaadással végezzék magasztos hivatásukat. — A protestáns közönség más oldalról értesülhetne a történet lapjairól, hogy az ősöknek sokat kellett tünni, szenvedni, fáradni, hogy lelki vigasztalás alkalmához juthassanak, s hogy azért mint a dijelevelek, az ugynevezett chárták tanusítják, készek voltak élelmüket megosztani, terményeiket felajánlani, lekötelezni lelkészi hivatal állandósítása s hitük megtarthatása végett. Ne feledjük, hogy az idők változtak azóta, a művelődés terjedése sokkal több igényekkel lépett fel, többet követel a lelkészi kartól, mint régebben, mikor a szolgabírónak 70 frt s egy pár csizma volt a fizetése, s hogy a művelődéssel előállott életviszonyok sokkal jutalmazóbbak s azért kevesebben is vállalkoznak lelkészi pályára, igyekezzünk a lelkészek fáradozásainak méltánylásával

a nélkülözés gyötrelmeitől s a kényszer helyzet kellemetlenségeitől megkímélve, életüket kellemessé tenni.

2. Az egyházak képviselői megbízó leveleiket bemutatván
igazoltatnak.

3. A Mokcsai Béla eltávozásával megüresedett világi tanácsbírói állás betöltése végett másodizben elrendelt szűkebb körű szavazás alkalmával Bernáth Dezső, Deák Bertalan s Egry Ferencz urak között aként oszlottak meg a szavazatok, hogy Bernáth Dezső általános szavazattöbbséggel az ungi ev. ref. egyházmegye világi tanácsbírójává megválasztatott.

Jelen közgyűlésünkre esperes ur által meghívott, s azon megjelent Bernáth Dezső a tanácsbírói esküt letette s helyét a világi tanácsbírák között elfoglalta. Mely választás a főtiszteletű egyházkerületre tudomás vétel végett tisztelettel fölterjesztetik.

4. Szabó József eszenyi lelkész jelenti, hogy Kertész János eszenyi tanító hosszas betegeskedés után 1894. december 25-én elhunyt.

Kertész Jánosnak, ki egyházmegyénk tanító-testületének 30 évig nemcsak a leghivebbek közül való buzgó tagja, hanem valódi fénylő csillaga volt, a kis-gejőczi egyház kebelében 22 éven, az eszenyi egyház kebelében pedig 8 éven keresztül, még betegsége alatt is önmagát emésztő hévvel a legkitünőbb eredménnyel fáradozván, ugy a tanügy, összhangzatos énektanítás, mint általában minden nemes és szép ügy-

nek létesítésén — bár nem váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytát fájdalmas érzéssel veszi az egyházmegye tudomásul, s érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését mulhatlan kötelességül ösmerve, tanügyünk terén e minket ért kifejezhetlen s alig pótolható veszteséget azon imaszerű óhajtással terjeszti föl a főtiszteletű egyházkerületre: óvja Isten egész magyarországi protestáns egyházunkat, nehogy az ily kitűnő tanerők csaknem életök delén ragadtassanak el a halál által munkálkodásuk teréről.

5. Nagyt. esperes ur jelenti az ungi ev. ref. egyházmegyében történt tanítói változásokat. Nevezetesen:

Lucska megválasztotta tanítóul Kádár Ferencz abaujvári tanítót, ki első osztályzatu tanító-képesítő bizonyítványát 1876. szept. 17-én nyerte Nagy-Ényeden.

Szalóka megválasztotta tanítóul Háda Józsefet, ki elégséges osztályzatu oklevelét 1894. június 29-én nyerte Nagy-Kőrösön.

Botfalva még 1894. ápril 15-én megválasztotta Horváth Jánost, előbb gibárti tanítót, — de a ki okmányainak hiányossága miatt akkor csak ideiglenesen lett megerősítve, jelen gyűlésre pótlólag beterjesztett okmányai alapján, mely szerint a képezdét Sárospatakon végezte, diplomát nyert 1882. július 30-án, elégséges osztályzattal, végleges megerősítését kérelmezi.

Kereszt megválasztotta tanítóul egyházmegyénk kebeléből a zahari egyházból Bakó Lászlót.

Zahar ugyancsak egyházmegyénk kebeléből a palói egyházból Magyar Pált.

Bező ugyancsak egyházmegyénk kebeléből a veskóczy egyházból Záhonyi Istvánt.

Kik közül Kádár Ferencz és Háda József, mint egyházmegyénk kebelébe ujonnan belépő tanítók okmányait is beterjesztik s bekebeleztetésüket kérelmezik.

Bekebelezetnek. Kádár Ferencz azonban okmányai hiányossága miatt azok kiegészítésére utasítván, csakis ideiglenesen erősítették meg, a többiek ellenben állomásaikban véglegesen megerősítették, s tudomásvétel végett a főtiszt. egyházkerületre tisztelettel fölterjesztetnek.

6. Palló tanító nélkül lévén,

utasítatik, hogy minél előbb tanítót válasszon! Addig Kiss László, bátfai lelkész kéretik fel a pallói iskolában tanítani; — azon időre a tanítói fizetés őt illetvén.

7. Jenke szintén tanító nélkül lévén,

a tanítói pályázat kihirdetetésére szorgalmaztatik. A tanítói hivatal betöltéséig Móre Gábor lelkész köteleztetik — felhalmozott missiói s filialis vállástanítási teendőit tekintve: nem az összes tantárgyakat tanítani, hanem — vallásos oktatásban részesíteni a jenkei iskolásokat.

8. Veskóczon, a cseppelyi lelkész Szöllőssy Gyula jelentése szerint, míg tanító nincs, — azon időszakra eső tanítói fizetésért Móre Elek, vajkóczi s. lelkész fogja tanítani az iskolaköteles gyermekeket, s a mennyiben segédlelkészí hivatalos teendői engedik, olykor-olykor vasárnapi isteniszteletet is végez.

Helyeslőleg tudomásul vétetik.

azonban az egyház mielőbb tanítót választani, illetve arra pályázatot hirdettetni utasítatik.

9. Felső-Reviscse, hol szinte nincsen tanító

a fentebbi egyházakkal egyetemben tanítói pályázat hirdetésre s tanítóválasztásra utasítatik.

10. Az esperesi jelentés folyamán az egyházak lélekszámára vonatkozó téves adatok azon sajnós körülményben lelvén magyarázatot, hogy az egyházkerületi Névkönyv már 5-ik éve nem jelent meg.

A lelkészek utasítatnak, hogy következetes eljárás tekintetéből a legközelebb megjelenendő Névkönyv stat. adataihoz alkalmazkodjanak.

11. Az ágteleki egyház lelkésze Kovács István és gondnoka Györke János panaszolják, hogy 1894. szept. 23-án tartott egyházközs. közgyűlési határozattal templom és iskolajavítás céljából a hivekre kivetett s még eddig be nem folyt összeget a tiszai járás közíg. szolgabirája, hová a presbyterium a tartozók névsorát behajtás végett fölterjesztette, azon okból nem hajtatta be, mert a kivetés a felsőbb hatóság, illetve esperes által megerősítve nem volt. Minek folytán a kivetés megerősítését s a hátralékok behajtása iránt a sürgős intézkedést alázattal kérelmezik.

A beterjesztett kivetés egyházmegei közgyűlésünk által megerősítetik. Melynek alapján a behajtás iránti lépéseket — törvényeink értelmében — Nagyt. esperes ur fogja megtenni.

12. Egyházmegyénk 1894-ben tartott őszi közgyűlésének 12-ik pontjában, — az ugyanazon évi április 17—19. napjain Miskolczon tartott kerületi gyűlés 10. sz. határozatára vonatkozólag, a szegény és árva ügyben az egyházkerület intézkedését várja.

Az egyházkerület ez ügyben még nem intézkedvén, intézkedése továbbra is váratik.

13. U. a. j. k. pont a változott viszonyok következtében elrendelt egyházmegyei ügyész választást jelen közgyűlésre halasztván:

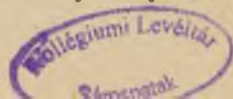
egyházmegyei ügyészül Hegyi György egyhangulag megválasztatik.

14. U. a. j. k. pontban a lelkész minősítési táblázat elkészítése céljából kiküldött bizottság betervezett munkálatát s nagytt. esperes ur jelenti, hogy ezt főt. püspök urnak felküldötte.

Tudomásul vétetik, s a netaláni sérelmek orvoslása tekintetéből nyilvánosság elé bocsáttatik.

15. Ugyancsak fentjelzett ker. gyűlés 10. sz. alatt az ugynevezett időszaki tanács megalkotására hivatván fel az egyházmegyék

Közgyűlésünk aképen ejti meg a választást, hogy nt. esperes ur és ngos egyh. megyei gondnok ur elnökléte alatt a tanácsbírói kart két részre osztja, nevezetesen: id. Virág József, Hegedűs Sámuel, Szőlóssy Gyula,

Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, Bernáth Dezső urak képezvén az egyik, és Szabó József, Magyar József, Szücs István, Horváth Dezső, Köröskényi Elek, Kormos Béla urak pedig a másik időszaki tanácsot, — mely két tanács a szükséghez képest felváltva fog működni.

16. Ugyanazon ker. gyűlés 10. sz. alatt megrendelt egyházak osztályozása táblázatának javaslatát nagy. esperes ur beterjeszti s jelenti, hogy ezt is fölküldte a főt. püspök urhoz.

Egyházi törvényünk 182. §. értelmében helyeslőleg tudomásul vétetik.

17. A csicseri egyház — tudomásvétel végett — az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti, hogy Liszkey Johanna, Margitay János volt beési tanitóné, a csicseri egyháznak 20 frt értékű belhelyet ajándékozott.

Margitay Jánosnénak ezen válaszos buzgóságból folyó kegyeletes tényét az egyházmegye örvendetes tudomásul veszi, s a főt. egyházke-reületre tisztelettel fölterjeszteni határozza.

18. Móré Elek, vajkóczi segéd-lelkész, hivatkozva sanyaru helyzetére, 50 frt segélyt kér.

Kérvénye a pénzosztó bizottsághoz tétetik. Méltánylandó panasza a közgyűlésnek reá vonatkozó 8. sz. határozatával is orvosoltatik.

19. Mesko János szürtei tanító, azon okból kéri 258 frtot tevő tanítói fizetését az egyházmegye által 300 frtra kiegészíteni, mert a nagym. vallás és közokt.-ügyi miniszteriumhoz e tárgyban annak idejében nem folyamodott.

Kérvénye azon utasítással küldetik vissza, hogy a szürtei egyház előljárósága a nagym. vall.- és közokt.-ügyi miniszteriumhoz intézendő indokolt folyamodásban fejtse ki, hogy miért nem adta be kérvényét annak idejében, (1894. szept. 25-ig) a közig. bizottság útján a nagym. miniszteriumhoz, mely folyamodás az egyházmegye által pártolólág fog illetékes helyére terjesztetni.

20. A zahari leányegyház-tanító változás okadatolásával az előkönyörgői fizetésnek a Horváth Mária alapból 35 forinttal való kipótolását kéri.

Kérése ezidőszert nem teljesíthető.

21. A palágyi ref. egyház előljárói azon panaszos kérvényt nyujtják be az egyházmegyei közgyűlés elé, hogy a nagym. kultuszminiszterium útján az ungmegyei közig. bizottság által megakasztott templomtorony javítási munkálat az egyházmegye segélyezése nélkül egészen felakad s az egyház hiveinek szegénysége következtében az eddigi kiadás is eredmény nélkül kidobott költség leend, mert a nagym. min. csak a torony helyreállítására ígér segélyt, holott ez az 5—6 ezer frtnyi javítási munkálatokba csak mintegy 300 frttal van beállítva, így az egyháznak jóformán eddigi költségeit sem fedezi a miniszter ígérete, mivel a vállalkozó a miniszterium beavatkozása előtti vállalathoz ragaszkodik s a felpénzül adott 100 frtot visszaadni vona-

codik, a kihordott anyagok pedig romlanak; melyek következtében az egyházmegyétől templom- és toronyjavításra segílyt kérnek.

Az egyházmegye a palágyi egyház panaszát, — ha az nem tévedésen alapul — megütközéssel veszi tudomásul, s elhatározza, hogy bővebb felvilágosítás czéljából is nagym. miniszteriumhoz ez ügyben feliratot intéz. A palágyi egyházat pedig, — előljáróit utasítva a templomjavítási munkálat azonnal való megkezdésére s a hivekre kivetett összegek beszedésére, — az egyházmegye pénztárából 250 frttal segílyezni határozza.

22. A jenkei egyház tanítói állomásának javítására 50 frt állandó segílyt kér.

A kérvény a pénzosztó bizottsághoz tétetik át.

23. Olvastatott Bacskay Sámuel csapi lelkésznek nt. esperes urhoz az 1894. évi tavaszi gyűlés 83. s az őszi gyűlés 40. jegyzőkönyvi pontjaira betérjesztett jelentése, mely szerint az egyházlátogatóság hibás följegyzései folytán hibás határozat hozatott a csapi egyházra vonatkozólag. Nev.: a csapi egyháznak nincsen tőkepénze, hanem ellenkezőleg tőketartozása van 2000 frton felül, az 1875 óta önerejéből végzett nagymérvű építkezésekből kifolyólag. Tehát a csapi egyház nem hanyagsága folytán jutott a nyomasztó helyzetbe, hanem építkezésekből származó adósságai után a kamatokat évi szükségletei mellett, az évi folytonos nagy egyházi adó daczára sem képes fizetni.

A jelentés tudomásul vétetik.

24. Pazar István, iskei lelkész, nyomoruságos helyzetére hivatkozva, segédlelkészt kér, a kit az egyház és egyházmegye látna el fizetéssel.

Minthogy az egyházmegye kebelében ez időszerint nincsen olyan segédlelkész, kit helyéről el venni lehetne, ifj. Virág József beési lelkész bizza meg az egyházmegye, hogy az iskei egyházban telhetőleg lelkészi szolgálatokat végezzen. Egy évi dija lévén: az egyházmegyétől 50 frt, az egyháztól 50 frt s a lelkésztől 50 frt. Ha egy év leforgása alatt sem állana be változás a lelkész állapotában, akkor segédlelkészről gondoskodni az egyházmegye halaszthatlan kötelességének ösmerendi.

25. Ifj. Virág József, az ungi ev. ref. tanító-egyesület elnöke jelenti, hogy a tanító-testület egyházmegyei képviselőkül Szabó Albert és Dicső Endre tanító urakat választotta meg.

Tudomásul vétetik.

26. A botfalvai leányegyház, 1895. márcz. 18-án készített, 3 példányban kiállított tanítói díjlevelét beterjeszti, s megerősítését kérelmezi.

Minthogy az előbbi díjlevel 6-ik pontjából kimaradt: „a termést behordani“, s ezzel, valamint a 11-ik pontban zárjel közt levő pótlékkal a régebbi díjlevel csonkítására czéloztatik, a beterjesztett díjlevel meg nem erősíthető.

27. Olvastatott az eszenyi egyház ujonnan kiállított díjlevele, mely a régihez viszonyítva kevesebb javadalmazást tüntet fel. Eddigelé ugyanis 75 forintnyi összeggel az egyház is járult a segédtanító fizetéséhez s most az egész segédtanítói fizetést a rendes tanítóra kívánnák róni.

Egyházmegyénk a bemutatott s megcsonkított tanítói díjlevelet azzal az utasítással teszi vissza az eszenyi presbyteriumhoz, hogy az egyház a régi díjlevél alapjára helyezkedve tegyen javaslatot a segédtanítói állásra vonatkozólag. Mivel pedig Eszenyben még a lelkészi díjlevél is megerősítetlen, felhivatik az egyház annak a tanítói díjlevéllel megerősítés végett való együttes betérjesztésére.

28. A szalókai egyház most készített tanítói díjlevelét megerősítés végett három példányban betérjeszti. E díjlevél a régivel való összehasonlítás után, nyolcz köből tengeriből álló fizetésjavítást tüntet fel. Azonban e fizetésjavítás, mely eddig az egyház céljaira szolgált, csak presbyteri határozattal lett a tanítónak átadva, az pedig elégtelen, hogy a díjlevél megerősíthetessék, ezért a fizetésjavításra vonatkozó egyházi közgyűlési határozat lenne bekívánandó.

Utasittatik a szalókai egyház, hogy fizetésjavítást feltüntető tanítói díjlevelét a kellő egyházi közgyűlési határozattal szerelje fel s így terjeszse be megerősítés végett.

29. Főtiszteletű és méltóságos püspök ur a nm. vall. és közokt. miniszterium azon leiratát közli, hogy egyházmegyénkben több tanítói állás a vall. és közokt.

miniszterium tárczájának terhére 300 frtig kiegészítette. Ezek a következők: Solymos, 200 frt; Kereszt 141 frt; Szeretva 97 frt; S.-Polyánka 166 frt; P.-Helmecz 112 frt; Reviscse 152 frt; Lucska 111 frttal póltoltattak. Megjegyzi, hogy a nm. vall.- és közokt. miniszter ur a már segélyt kapott egyházak tanítóinak fizetésöket 400 frtig hajlandó kiegészíteni, ha e tárgyban irt kérvényeik a püspöki hivatal utján hozzá felterjesztetnek.

Utasittatnak a felsorolt egyházak, hogy tanítói fizetéseiknek 400 frtra való kiegészítését kérelmező folyamodványaikat a püspöki hivatal utján a nm. vall - és közokt. miniszteriumhoz adják be.

30. E tárggyal kapcsolatban felvetetett a kérdés, mivel több tanító fizetése a Horváth Mária-alapból már régebben kiegészítettett 300 frtra, most hét tanító jelentékeny állami dotacziót kapott, megmaradhat-e a tanítói fizetéspótlék a Horváth Mária-alapból, mely részökre eddig kiutalványoztatott, kiadható-e az ezutánra vagy sem?

A boldog emlékü p. Horváth Mária-alapból nyereendő tanítói fizetéspótlékra vonatkozólag utasittatik a pénzosztó bizottság, hogy ez alkalommal a kiosztásnál az adott kormánysegélyek figyelembe vételével járjon el; jövendőre pedig a helyes kulcs elkészítésére egy bizottság fog kineveztetni.

31. A pénzosztó választmány ez időre működő tagjai megválasztatnak, ezek a következők:

Az esperes és főgondnok elnök-

lete alatt: Szabó József, Szücs István, Szőlőssy Gyula, Nagy Sándor lelkészek, Bernáth Zoltán, Horváth Dezső, Bernáth Dezső, Köröskényi Elek világi tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyvéd, Lácza József és Sulyok János tanítók.

32. A salamoni gyűlés 47. sz. határozatával az mondattott ki, hogy a báfai adóügyet néh. Szabó László özvegye, Szücs István és ifju Virág József rendezni mulhatlanul kötelenségüknek ismerjék.

E zavaros adóügy elosztása az érdekeltek közt egyáltalán kivihetetlen; hogy pedig a hátralék tovább ne szaporodjék s egyházmegyénk is e kellemetlen tehertől menekedjék, felhatalmaztatik a pénzosztó bizottság a báfai adóhátralék kiutalására.

33. Az ágteleki egyház a salamoni gyűlés 39. sz. határozatával utasittatott, hogy istalóját tűzkár ellen biztosítsa. A lelkész jelenti, hogy az utasításnak elég tétetett.

Tudomásul vétetik.

34. A salamoni gyűlés 37. sz. határozatával felhivattak a tótajku egyházak lelkészei, hogy hiveiknek énekes és imakönyvben való szükségleteit írják össze s esperes urhoz záros határidő alatt küldjék be. Az érdekelte lelkészek e felhívásnak eleget tettek; a betérjesztett összeírású iven, illetékes helyére, Sárkány Imre gálszécsi lelkész urhoz elküldettek.

Tudomásul szolgál.

35. Olvastatott a főtiszteletű egyházkerületről érkezett segélypénzek szétosztását eszközölt bizottság jelentése. A különböző segélypénzek összege 849 frt 22 krt tett. Kiosztattak a következő módon: 1. Baldácsy-alap 224 frt 15 kr. Ebből kapott: a) az e. m. gyámintézet 200 frt; Nagy Menyhértné özv. lelkész nő 24 frt 15 kr.; 2. Nagy Gedeon-alap. Ebből: a) iskolás gyermekek jutalomkönyveire 10 frt; b) postadíj fejébe 60 kr.; c) Riczkó Dániel tanítónak 25 frt; d) Szabó Albert tanítónak 15 frt; e) Bóczér István tanítónak 15 frt; f) Nyitrai József tanítónak 15 frt; g) Magyar Pál tanítónak 10 frt és h) Böszörményi Jánosnak 9 frt 40 kr. 3. Szükösi tár 40 frt. Ebből: a) Enyedy Lajos tanító 20 frt; b) Nagy Sándor lelkész 20 frttal. 4. Hollandi gyám tár 80 frt. Ebből: a) Kássa Endréné özvegy lelkész nő 30 frt; b) Makay Endre árvái 35 frt; c) Hegedüs Sámuel 15 frt. 5) Államsegély 397 frt 46 kr. Ebből: a) Szőlóssy Ferencz lelkésznek 35 frt; b) Szőlóssy Gyulának 47 frt; c) Kiss Lászlónak 100 frt; d) Pazar Istvánnak 40 frt; e) Vágó Istvánnak 35 frt; f) Nagy Sándornak 10 frt 46 kr.; g) id. Szakál Istvánnak 30 frt; h) a n.-szeretval egyháznak 50 frt; i) a pallói egyháznak 50 frt. 6. Szegény lelkészek s tanítók alapja 7 frt 61 kr. Ebből: a) Magyar Pál pallói tanítónak 3 frt 81 kr.; Hegedüs Soma lelkésznek 3 frt 80 kr.

Tudomásul vétetik.

36. Soltész Kálmán volt kereszti jelenleg felsőborsodban, felső-kelecsényi tanító, bárha nem a szabályszerinti időben hagyta is el egyházmegyénket, esperesi elbocsátó levelet kér.

Esperes ur az elbocsátó levelet még gyűlés előtt kiadván, e kérvény tárgyalanná vált.

37. Szőlőssy Ferencz mokcsai lelkész kérvényez, miután már 10 év óta viseli az iskolalátogatói hivatalt, hogy az alól mentetnék fel.

Szőlőssy Ferencz kérelme megadatik s helyette iskolátogatóul Maksa József megválasztatik.

38. Matavovszky Béla Beregvármegye kir. tanfelügyelője kérdést intéz egyházmegyénkhez az iránt, vajjon nem volna-e czélszerű, hogy K.-Dobronyban és Csomonyán, hol az iskolák túlnépesek, behozni a váltogató iskolabajárás elveinek megfelelően délelőtt a leány, délután a fiu tanulók iskolába járását?

Miután már a tapasztalat beigazolta, hogy a fél napi tanítástól több eredménnyt várni nem lehet, egyházmegyénk e két iskolájára nézve is megmarad az egész napi iskolázás mellett.

39. A salamoni gyűlés 61. sz. határozatával Pályinba a tandíj ügyének rendezésére egy küldöttség neveztetett ki. Most azonban Mesko Gáspár tanító kijelenti, hogy a deputatióra ez idő szerint szükség nincs, kéri azért, hogy az ne küldessék ki.

Tudomásul szolgál.

40. A k.-ráthi lelkész a salamoni gyűlés 41. sz. határozatára illeték-egyenértéki nyugtáit beterjeszti.

A beterjesztett nyugták szerint a k.-ráthi egyház illeték egyen-értéki befizetését 1892. év végéig teljesítette,

1893-tól hátrálékban van: utasítatik azért a hátrálék mielőbbi letörlesztésére.

41. A bezői lelkész a salamoni gyűlés 42. sz. határozatára, hol a zahari egyház tőkepénzének rendezésére hivatott fel, jelenti, hogy a zahari egyháznak 412 frt tőkepénze van. E tőke 20 drb kötvényen kis összegekben van elhelyezve a hiveknél s a 20 drb kötvényért a presbyterium vállalt jótállást.

Ez ügyben még egyszer felhívatik a felügyelő lelkész, hogy az összeg megnevezésével a tartozók az egyház jegyzőkönyvében névleg felsoroltassanak, valamint a jótálló presbyterek is, hogy így az egyház pénze biztosítva legyen.

42. Egyházmegyénk a s.-pataki főiskolát illető supplicationalis váltságból 180 frt évenkénti fizetését vállalta el. Ez összegnek az egyes egyházak közt leendő mikénti szétosztása egy küldöttségre bízatik, melynek tagjaivá a következők vállalasztatnak meg:

Szabó Endre esperes, Kovách Károly gondnok, id. Virág József vajáni, Szőlóssy Gyula cseppelyi lelkészek és Bernáth Zoltán; jelentésök az őszi gyűlésre bevértván.

43. A k.-gejőczben tartott gyűlés 72. sz. határozatával e. megyénk a téli gyűlés állandósítását, illetőleg az egyházak véleményét óhajtotta kikérni; azonban a salamonban tartott gyűlés 28. sz. határozata szerint ennek szükségét immár nem látja, ugyanazért

a határozat félretevén, napirendre tér felette.

44. Salamonban tartott közgyűlésünk 28. sz. határozatával küldöttség neveztetett ki abból a czélből, hogy a téli gyűlés állandósítása s az esetleg állandósított gyűlés tartás módozatairól jelen közgyűlésünkre véleményt adjon. Az id. Virág József, Szőlőssy Gyula, Bernáth Zoltán és Németh Péter urakból állott bizottság jelentését beadta, mely szerint a téli gyűlés állandó helyéül Ungvárt — mint legalkalmasabb központot — jelöli ki s egyszersmind — mivel a gyülekezetek a téli gyűlés tartása alól fel lesznek mentve — e czímen azoknak évenkénti megadóztatásával, hozzájárulván a Horváth Mária-féle e czélra szolgáló alap is a gyűlés tartására szükséges fedezetet is kimutatja. Egyházmegyénk e jelentést beható tárgyalás alá vevén, következőleg határozott:

A téli gyűlés állandósítását, 35 szavazattal 8 ellenében, elfogadja; a beterjesztett gyűléstartási módozatot azonban nem tartván kielégítőnek, annak újból való átnézését s méltányosabban kijavítását óhajtja.

45. A Horváth Mária alapból nyeredő állandó és ideiglenes segélyek szétosztására jelen gyűlésünkön egy bizottság választatván, nevezett bizottság munkálatát beterjeszti.

A bizottság által beterjesztett munkálat jóváhagyatik s az e munkálat szerint egyesek és egyházak számára kiutalt összeg az e. m. pénztárnok urtól f. év ápril 18-tól vehető fel.

46. A jelen gyűlésünkön működött pénzosztó bizottság javaslatának elfogadása után pénztárnok jelenti, hogy az egyházakban több helyütt felvett azon szokás, hogy a tanítói díjlevelek személyhez kötötten javíttatnak, úgy tekintendő-e mint nem létező jövedelem szaporulat, vagy levonandó-e a fizetés pótléknál a jövedelem összegből?

Egyházmegyénk az ily személyhez kötött, titokban való egyezkedést a felsőbb hatóság félrevezetésének, tehát bűnnek tartja s minthogy ez általánvéve a tanítói javadalmazásoknál van szokásokban, az ily esetek nyilvánosságra jutásánál a titkos javadalmazást elfogadott tanító urak, valamint a közreműködő lelkész urak is fegyelmi eljárás alá fognak vonatni.

47. Egyházmegyei pénztárnok indítványozza, hogy a tanítói jövedelmek — azok igazságos megítélhetése céljából — a kataszteri jövedelem alapján számíttassanak össze s e célból a szolgabírói hivatalok által az országos tanítói nyugdíj intézet részére összeírt tanítói jövedelem minden egyházból hivatalos másolatban egyházmegyénk részére küldetnék be.

Ezen indítvány elfogadtatik s a kívánt hiteles másolatok két hó leforgása alatt egyházmegyénk pénztárnokához beküldendők.

48. Váczy Sándor volt csapi, most vadászi tanító kérdést intéz az iránt, mivel ő 50 frtot tevő tőketartozása s annak kamathátraléka fejében régebben 40 frtot, ujabban 6 frt 50 krt küldött, mennyire megy az ő egyházmegyei tartozása?

A pénztárnok ur kimutatása szerint tőketartozása 1895. január 1-én 12 frt 91 kr. s annak az időtől fogva járó 7°/_o kamata.

49. Tihanyi Domokos volt ungmegyei kir. tanfelügyelő hason minőségben Tolnamegyébe helyeztetvén át, szívélyes szavakban bucsuzik el egyházmegyénk közönségétől.

Midőn Tihanyi Domokos tanfelügyelő urnak távozását, ki egyházmegyénk iskoláiban a hazafias nevelés ügyét teljes buzgósággal, pártatlanul és jóakarattal munkálta, melynek kifejezést adni sohasem szünt meg, őszintén fájjaljuk, a rólunk való szívélyes megemlékezésért őszinte köszönetünket nyilvánítjuk s óhajtjuk, hogy új állomásán is áldás kísérje nemes törekvését, buzgóságát!

50. Olvastattott ifj. Szakál István lucskai lelkész s többek aláírásával beadott azon kérvény, mely szerint az egyházmegye — miután szerintök ez vajmi csekély haszonnal, ellenkezőleg cél nélküli költségekkel jár — az egyházi lapok közös hordatását szüntetné be.

E fontos tárgynak megvitatása következő őszi közgyűlésünkre hagyatik.

51. Olvastattak a főt. és mélt. püspök ur által a múlt évi őszi közgyűlésünktől ez ideig küldött s egyházmegyénkhez intézett körlevelek.

Mindezek körözve lévén, tudomásul szolgálnak.

52. Balog Dánielné palágyi lakos az iránt kérelmez, hogy a Diós-féle alapítvány kamata S.-Patakon tanuló fia Kövér Miklós VI-od osztályu tanuló részére adatnék ki.

Folyamodó kérelme megadatik.

53. Olvastatott Kozma József szelmenczi lelkész kérvénye, melyben panaszolja, hogy a ptruksai leányegyház hivei nemcsak azt kívánják, hogy a közönséges isteniszteletek megtartására menjen át saját fogatán, hanem a különösebb alkalmaknál is p. o. temetés, betegek látogatása, a 3 ünnepi urvacsora osztás stb. szintén ezt követelik. Kéri azért kimondani, hogy midőn a lelkészi szolgálat különösebb alkalommal vétetik igénybe, a ptruksaiak kötelesek érte előfogatot küldeni.

Őszi egyházmegyei közgyűlésünkre mind a panaszló lelkész, mind a panaszlott ptruksai leányegyházküldöttei jelenjenek meg, a midőn kölcsönös kihallgatások után az egyházmegye ítélkezni fog.

54. Kovács Lajos, mint a botfalvai leányegyház gondnoka kérelmezi, hogy csekély jövedelmű, s mert ez a mostani tanítói kerttől távol van nehezen kezelhető tanítói kertjüket adhatnák el, helyette pedig több jövedelemmel biztató mezei földet vehetnének.

Miután a gondnok által beadott kérvény egyházi közgyűlési határozattal felszerelve nincsen, a kérelemnek ezuttal hely nem adható; a hiány pótlása után azonban az ügy újabb elbírálás alá kerülend.

55. Könyves Mihály solymosi tanító jelenti, hogy a solymosi egyház a Horváth M. alapból iskolájának nagyobbitására 200 frt segélyt nyert, most azonban a kapott összeget nem akarja a kijelölt célra fordítani.

Meghagyatik a solymosi egyház előljáráóságának, hogy a segélyül nyert 200 frtot a kijelölt építkezésre fordítsa, ellenesetben az visszavétetik tőlük.

56. Kecskeméthy Lajos nyarádi lelkész az iskola-látogatóság álól kéri magát felmentetni.

A felmentésre nézve semmi számbavehető indok fel nem hozatván, a kérelemnek hely nem adatik.

57. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Gállocsban a tőkepénz rendetlenül, kötvény nélkül van kiosztva s ennek folytán veszélynek van kitéve. A kamathátralék mennyit tesz, az egyáltalán nem tudható.

Utasittatik a gálocsi lelkész, hogy az egyház tőkepénzét szedje rendbe a kölcsön adott összegekről rendes; bélyeggel ellátott e. m. kötvényeket vegyen; a kamathátralékokat mutassa ki s mindezek megtörténtéről őszi e. m. gyűlésünkre kimerítő jelentést adjon.

58. Ugyanaz jelenti, hogy ugyancsak Gállocsban a Gulácsy-féle templómépítési alap minden éven az egyház közszükségeire fordittatik.

Az egyház előjárósága felelőség terhe alatt felhivatik, hogy a néh. Gulácsy Károly végrendeletét őszi közgyűlésünkre terjessze be, mert csak ez adhat a nevezett ügyben felvilágosítást, hogy jogos-e az egyház tette, vagy sem?

59. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocsban a gondnoki bevételi s kiadási napló a presbyterek által ugyan van hitelesítve, de e hitelesítésről szóló presbyterialis jegyzőkönyv nincs felvéve.

Utasittatik az egyház előjárósága, illetve a lelkész, hogy ezt megtenni más alkalommal el ne mulassza.

60. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocsban a magtár kezelése igen rendetlen, a magtári könyv az 1892-ik évről lezárva nincsen.

Utasittatik a lelkész, hogy a magtár ügyét az egyház előjáróságával hozza rendbe s annak megtörténtéről őszi közgyűlésünkre jelentést adjon.

61. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocs, Vajkócz, Szelmencz, Ráth és Csap egyházi épületeiket tűz ellen igen csekély értékig biztosították.

Meghagyatik a felsorolt egyházak előjáróinak, hogy épületeiket kellő értékig biztosítsák s erre vonatkozólag őszi gyűlésünkre jelentést adjanak.

62. Ugyanaz jelenti, hogy a palágyi egyház templom-építési tervét, melyet a főt. egyházkerület útján terjesztett fel a miniszteriumhoz, még máig sem tudja megkapni.

Püspök ur ő méltósága felkéri, hogy hivatalos uton a miniszteriumhoz beküldött templomépítési terv visszaküldését megsürgetni kegyeskedjék.

63. Ugyanazon látogatóság jelenti, hogy Vajkócson ismét kezd növekedni az adóhátralék s ma már 79 forintot tesz ki s abba a lelkészt illető regale váltság foglaltatott le.

A vajkóczi egyház előjárósága fegyelmi vizsgálat elrendelésének terhe alatt utasítatik az egyház adóhátralékának kifizetésére, mivel a regale váltság jövedelme a lelkészt illeti, az e célra fel nem használható.

64. Ugyanaz jelenti, hogy Ptruksán, — bár több ízben voltak figyelmeztetve, — az egyháznak ládája maig sincsen.

Az egyház előjárósága 10 frt büntetés terhe alatt utasítatik annak elkészítéséről gondoskodni, s az elkészítés után erről szóló jelentését őszi gyűlésünkre bevárjuk.

65. Ugyanaz jelenti, hogy Eszenyben a papi és tanítói fizetések még mindig az egyház mindennapi bevételeivel kezeltetnek. A hiveknél papi s tanítói tartozás czimén tavaly igen sok volt a hátralék, valjon befolyt-e?

Az eszenyi egyház másnemű bevételei s kiadásainak a papi s tanítói fizetésektől való elkülönítésére már utasítva lett, most azonban ez újolag kötelességévé tétetik. A papi s tanítói hátralékok befolytak-e? őszi gyűlésünkre jelentést tegyen.

66. Ugyanaz jelenti, hogy Csapban a lelkész-fizetési alap rendeztetett; egyházmegyénk azonban a rendezése módját kielégítőnek nem tartja s attól fél, hogy az alap később csonkulni fog.

Felhivatik az egyház előljárósága, hogy a törvény kívánalma szerint az egyházközségi határozatot a lelkész-fizetési alap rendezéséről szóló irathoz csatolja s így felszerelve őszi e. m. gyűlésünkre terjessze be.

67. Ugyanaz jelenti, hogy Csapban s Csomonyán jelentékeny mennyiségű adóhátralék van.

Mindkét egyház előljárói utasítatnak, hogy az adót minél előbb fizessék ki s arról jelentést tegyenek nt. esperes urnak.

68. Ugyanaz jelenti, hogy a minaji egyház pénztári naplójának bevétele csak kölcsön-bevételből áll s hogy a templom fedésére kivetett összegek miként folytak be? arról kimutatás nincsen.

Utasítatik az egyház előljárósága, hogy minden bevételi s kiadási tételt szabályszerűen vezessen.

69. Ugyanaz jelenti, hogy az ungvári egyház 2150 frtnyi a lelkesznek jövedelmező, a n.-dobronyi 200 frtnyi az egyháznak jövedelmező regale-kártalanítási kötményezett kötvényeiknek értékesíthető kötvényekre való kicserélését óhajtván, erre vonatkozólag az egyházmegye pártfogását kéri.

Mindkét egyház előjárósága felhivatik, hogy szabályszerűen kiállított kérvényeiket őszi egyházmegyei közgyűlésünkre terjessze be, a mikor is a főt. egyházkerület azoknak illetékes helyre való eljuttatására fel fog kéretni.

70. Egyházainkból egynéhány kitérésit jelentett be; minthogy egyházmegyénk a kitérések indokait is szeretné ösmerni,

felkéri a nt. esperes urat, hogy a visitationak adná utasításul, miszerint szerzenek tudomást arról, hogy minő sorsu s állásu emberek léptek ki egyházaink kebeléből?

71. A salamoni gyűlés 21. sz. határozatával utasított Kiss Ferencz vajáni tanító, hogy oklevelét megszerezvén, azt egyházmegyénknek mutassa be.

Kiss Ferencz vajáni tanító oklevele őszi gyűlésünkre beváratik.

72. A salamoni gyűlés 25. sz. határozatával az egyházmegyei ügyvéd utasított, hogy a bátfai egyház veszélyeztetett belsősége ügyében a kellő intézkedéseket tegye meg.

E tárgyban jelentés nem adatván, annak megtételére az egyházmegyei ügyvéd ur felhivatik.

73. Ugyanazon közgyűlésünk 38. sz. határozatára vonatkozólag, hol a k.-dobronyi egyház a szétvetett adóösszeg beszedésére s annak illetékes helyére való befizetésére lett utasítva, a lelkész jelentése szerint a kívánalomnak elég tétetett.

Tudomásul szolgál.

74. Ugyanazon közgyűlésünk 43. sz. határozatával felhívta az e. m. ügyvédet, hogy a néh. Makay Dániel által be nem fizetett 300 frt szőlővételár befizetésére az örököst szállítsa fel. E tárgyban jelentés nem tétetvén,

ezuttal megsürgettetik.

75. Ugyanazon közgyűlés 44. sz. határozatával, vonatkozva a n.-gejőczi gyűlés 23. sz. pontjára is, felhívta az e. m. ügyvédet, nézne utánna, hogy miként ehetséges az, hogy Tót Ferencz ungvári lakos, ki az általa haszonbérelt földektől a hért pontosan fizette, 1887-ik évről hátralékban van? Jelentés nem érkezvén,

ujolag megsürgettetik.

76. A kapos-csicseri kör egyházlátogatósága jelenti, hogy az iskei lelkész azon panaszt terjesztette elő, hogy bár neki 9 darab marhára szabad legeltetési joga van, mégis mivel a legelő roszzasága miatt a község tagjai legelőt vettek, azon való legelésért az ő marháitól díjt követelnek. Ezzel szemben az egyház előljárói azt mondják, hogy a lelkésznek nincs vesztesége, mert ha nem

hajt a legelőre 9 drb marhát, akkor a hiányzóért a 3 forintot ők visszafizetik. Különben pedig békés egységre léptek aképen, hogy 7 darabot a vett legelőre elvállaltak fizetés nélkül. — Melyben a lelkész is megnyugodott.

Ezen békés egyességbe az egyházmegye is belenyugszik, de utasítja a presbyteriumot, hogy erről jegyzőkönyvet vegyenek fel, s azt terjeszték be az egyházmegyei közgyűléshez.

77. Ugyancsak az iskei lelkész panaszolja, hogy az iskei egyház előljárósága a nyarádi gyűlés 25. sz. határozatának maig sem tett eleget, ahol ugyanis utasítva lett az egyház előljárósága, hogy a magtár gondozásáért megajánlott 3 véka gabonán felül annyi jutalékot adjanak évente a lelkésznek, a mennyi a Fürjész István által alapított részvény után járul.

Az erre vonatkozó okmányok beszerzésére s azoknak a legközelebbi egyházmegyei gyűlés elé terjesztésére ifju Virág József fölkéretik.

78. Ugyanazon egyházhatóság jelenti, hogy Vaján diszes templomába, az egyháznak Amerikában kint levő tagjai önkéntes adakozásából, s ennek folytán az itthon levőkre kivetett összegből a kívánalmaknak teljesen megfelelő, 6 változatu orgonát készíttetett.

A vajáni egyház ezen dicséretes buzgalma örvendetes tudomásul véteik. S főkép az Amerikában élő, egyházuk, vallásuk iránt a messze távolban is oly melegen érző s nemes áldozatkészségű protestáns fiainknak jegyzőkönyvileg is dicséret szavazta-

tik, hogy a keblökben nyilatkozó ama legszebb jutalom mellett, ez mint külső elismerés buzdító például szolgáljon egyházunk minden tagjának.

79. A számvevő szék beterjeszti 1895. február 4-én Vajában tartott gyűlésének jegyzőkönyvét, mely szerint az egyházmegye minden pénztári könyve átvizsgáltatott s renaben találtatván, a pénztárnoknak az 1894-ik évre a fölmentvény a fentartandók fentartásával megadatott; egyszersmind az egyházmegyének tudomására hozza, hogy a Horváth Mária alap állása 95316 frt 62 kr.

A jelentés tudomásul vétetik s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel fölterjesztetik.

80. Ugyancsak a számvevőszék jelenti, hogy Novák Lajos ungvári lelkész, mint egyházmegyei könyvtárnok, a mult 1894-ik évben vásárolt könyvek számláját beterjeszti s ez alkalomból panaszolva, hogy mivel az egyházmegye pénztárából a könyvtárt illető összeg nem adatik át ő neki, egy tömegben annak idejében e miatt vagy saját pénzéből kell a vett könyveket kifizetni, vagy nem használhatja fel a könyv vásárlásra a jó alkalmakat, kéri a könyvtárt illető pénzt rendes időben egy összegben kiadatni a pénztárnok ur által. A számvevő szék, midőn a beterjesztett számadást tudomásul veszi, s helyben hagyja, — a panaszos kérvényre vonatkozólag utasittatni kéri a könyvtárnokot, hogy a vásárolt könyvek számláját minden alkalommal küldje el a pénztárnokhoz, ki azt pontosan ki fogja egyenliteni.

A közgyűlés a mult 1894-ik évről beterjesztett könyvvásárlási szám-

adást szintén helyben hagyja, — a könyvtárnok kérvényére vonatkozólag annak minden oldalról történt megvitatása után elhatározza, hogy a pénztárnok annak idejében egy tömegben átadja a könyvtárt illető összeget a könyvtárnoknak, ki arról a számvevőszék előtt minden évben elszámolni utasíttatik.

81. Ugyancsak a számvevőszék jelenti, hogy a pénztár-vizsgálat alkalmával azon sajnos tapasztalatr jutott, hogy a megelőzött évekről mintegy 4085 forint^a kamat hátralék van, és pedig 1894-ről 1748 forint 37 krajt^t az előző évekről pedig 2337 forint. Ezen összegben jelen tékenyebb hátralékkal tartoznak: Minaji Péter örökösök 1893. január 1-től 1894. decz. 31-ig 352 forint 80 krajt. Kovách Károly egyházmegyei gondnok 1882. január 1-től 1894. évi december 31-ig 1146 forint 60 krajt. Köröskény¹ Ferdinánd 1891. jan. 1-től 1894. decz. 31-ig 336 forinttal¹ A minaji egyház 163 forint 50 krajttal. László Albert 210 forinttal. — Melyből kifolyólag a számvevőszék javasolja, hogy az illető hátralékosok az egyházmegyei ügyész által szólíttassanak fel záros határidő alatt a hátralék kamatok kifizetésére, vagy pedig azok tőkésítésére s ha egyiket se tennék, a tőketartozás kamataival együtt rajtok behajtassék.

A számvevőszék javaslata aképen fogadtatik el, hogy a kamat hátralékosoknak két hónapi záros határidő tűzessék ki az egyházmegyei ügyész ur által a fizetésre. — Kovách Károly egyházmegyei gondnok ur pedig a gyűlés színe előtt kijelenti, hogy az a tartozás, mely az ő nevében szerepel: az ismeretes Hrabóczky-féle tartozás,

melyben ő csak kezes, — melyet különben mint egyházmegyei gondnok — perel. De természetes, hogy az egyházmegyének itt kára nem lehet; mert ha talán Hrabóczkyn a követelés be nem vehető, — az ő garanciája, — ki többekért és többet is fizetett már, elég biztosíték. — Mely kijelentést a közgyűlés megnyugvással vett tudomásul.

82. Ugyancsak a számvevőszék jelenti, hogy a kistráti egyház 1893. év június havában az egyházmegyénél lévő 1000 frt tartozásába 1000 frt tőkesegélyéből 1 forint postaköltség, nyugta-bélyeg, s 35 frt kamat levonása folytán 964 forintot befizetett, de még 36 frttal adós maradt, a mit többszöri felszólításra sem fizetett be mindezideig.

A kistráti egyház a legszigorubban utasittatik 36 forint tőketartozásának, s annak 1893. július 1-től számítandó 7% kamatjának kifizetésére, ellenesetben az rajta per útján fog behajtatni.

83. Ugyancsak a számvevőszék jelenti, hogy Laky József, ungvári tanítónak 3 évi egyházlátogatási nyugtája van a pénztárnál, a mit szintén behajtatni javasol a számvevőszék.

Az ungvári egyház gondnoka utasittatik, hogy Laky József tartozását kamataival együtt a pénztárnoknak az ő kimutatása szerint — tanítói fizetéséből lefizesse.

84. Ugyancsak a számvevőszék jelenti, hogy tekintettel arra, hogy némely tanítón a személyes hitelre adott 50 frt kölcsön igen nehezen vagy sehogysem vehető meg, a mint példa erre Váczy Sándor és Balla Endre, kik közül az előbbin csak nagy utánjárással, az utóbbin pedig épen nem lehetett eddig a tartozást megvenni, — ebből folyólag javasolja, hogy ezentul a tanítóknak csak úgy adassék kölcsön, ha biztos hitelű jótállót szereznek maguknak.

A pénzosztó választmány ide vonatkozó javaslata folytán is fenti javaslata a számvevőszéknek határozattá emeltetik. — S jövőben a tanítók személyes kölcsönt csak azon feltétel alatt nyernek, ha a pénztárnok ur bírálata szerint két biztos hitelű jótállóval iratják alá kötelezettségüket.

85. Egyházkerületi gyűlésre képviselőkül az ungi egyházmegyéből:

Szabó Endre esperes és Kovách Károly e. m. gondnokon kívül megválasztottak: id. Virág József, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, Szabó József, Bernáth Dezső e. m. tanácsbírák, Németh Péter e. m. aljegyző.

86. A hitelesítő bizottság tagjaiul megválasztottak:

Szabó Endre esperes és Kovách Károly e. m. gondnok elnöklete alatt: Horváth Dezső, id. Virág József, Szőlőssy Gyula, Szabó József, Novák Lajos, ifj. Virág József, Hegyi György.

87. Az őszi egyházmegyei gyűlés helyéül

Korlát-Putka-Helmeecz jelöltetett ki.

Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

Jegyzették: *Németh Péter* e. m. aljegyző 1—26, 76—87.
Magyar Bertalan e. m. aljegyző 27—75. jegyző-
könyvi pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kivonata.

1. Szabó József indítványára a gondnoki gyűlésmegnyitó beszéd kinyomatik.
2. A képviselők igazoltatnak.
3. Bernáth Dezső a tanácsbírói esküt leteszi.
4. Kertész János eszenyi tanító halálózása.
5. Tanítói változások.
6. Pallóban Kis László tanít.
7. Jenkén Móré Gábor vallást tanít.
8. Veskóczon Móré Elek s. lelkész tanít.
9. Felső-Reviscse, Palló, Jenke, Veskócz pályázat hirdetésre s tanító választásra utasítatnak.
10. A lelkészek a megjelenendő névkönyv statisztikai adataihoz alkalmazkodjanak.
11. Az ágteleki egyház kivetése megerősítettik.
12. Szegény- és árvaügy.
13. Egyházmegyei ügyészül Hegyi György választatik meg.
14. A lelkész minősítési táblázat elkészítettik.
15. Az időszaki tanács megalkottatik.
16. Az egyházak osztályozásának táblázata elkészítettik.
17. Margitay Jánosné a csicseri egyháznak 20 frt értékű belhelyet ajándékoz.
18. Móré Elek segélyt kér.
19. Mesko János kérvénye visszautasítottik.
20. A zahari leányegyház kérelme nem teljesíthető.
21. A palágyi egyház templom- és torony-restaurálásra 250 frt segélyt kap; érdekében a miniszteriumhoz kérvény intéztetik.

22. A jenkei egyház kérvénye a pénzosztó bizottsághoz tétetik.
23. Bacskay Sámuel csapi lelkész múlt évi gyűléseink felhívásaira jelentést tesz az egyház tartozásai felől.
24. Pazar István s. lelkészt kér. Ifj. Virág József megbizatik az iskei egyházban a lelkészi teendők végzésével.
25. Szabó Albert és Dicső Endre a tanítói testület képviselőiül megválasztatnak.
26. A botfalvai díjlevél visszaküldetik.
27. Az eszenyi egyház ujonnan kiállított tanítói díjlevele pótlás végett a presbyteriumhoz visszatétetik.
28. A szalókai egyház tanítói díjlevele ugyanezen célból szintén visszaadatik.
29. Püspök ur a 300 frtig kiegészített tanítói állások névsorát közli.
30. A Horváth-alapból adott tanítói fizetés-pótlékhoz az államsegély is hozzászámítandó.
31. A pénzosztó választmány tagjai megválasztatnak.
32. A bátfai adóügy rendezése az egyházmegyei pénztárra utaltatik.
33. Az ágteleki egyház, hogy istalóját tűz ellen biztosította, jelentést tesz.
34. A tótajku egyházak lelkészei az énekes- és imakönyv szükségletek összeírását beküldik.
35. A kerületi segélyek szétosztásáról szóló jelentés elfogadtatik.
36. Soltész Kálmán elbocsátó levele kiadatik.
37. Szőlóssy Ferencz az iskolalátogatóságtól felmentetik.
38. Matavovszky Béla beregmegyei tanfelügyelő kérdi, ha Csomonyán és K.-Dobronyban nem volna-e czélszerű, a váltogató iskolabajárást alkalmazni?
39. Mesko Gaspár tandíj ügyének rendezésére küldött-séget kért, erről most lemond.
40. A ráthi lelkész az illeték egyenértékéről jelentést tesz.
41. A bezői lelkész a zahari tőkepénzekről jelentést ad.
42. A supplicationalis váltság szétvetésére bizottság választatik.

43. A k.-gejőczi gyűlés 72. sz. határozata felett gyűlésünk napirendre tér.
44. A gyűlés állandósítása ügyében kiküldött bizottság jelentést ad.
45. A pénzosztó választmány munkálata elfogadtatik.
46. Az egyházmegye tudtán kívül kötött lelkészi és tanítói fizetésjavítások tiltatnak.
47. A tanítói fizetések a kataszteri jövedelem alapján számitandók.
48. Váczy Sándor e. megyei tartozása ügyében kérdést intéz.
49. Tihanyi Domokos tanfelügyelő áthelyeztetvén, e. megyénktől elbúcsuzik.
50. Ifj. Szakál István és társai az egyházi lapok közös hordatasának megszüntetését kérik.
51. A püspöki körlevelek olvastatván, tudomásul vétetnek.
52. Balogh Dánielné fia részére a Diós-alapítvány kamatát kéri.
53. Kozma József a pruksai egyháztól a kivételes papi szolgálatok teljesítésekor előfogatot kér.
54. Kovács Lajos botfalvai gondnok a távol fekvő, régi tanítói kert eladhatásáért kérelmez.
55. Könyves Mihály jelenti, hogy a solymosi egyház a Horváth-alapból nyert segílyt czéljára nem fordította.
56. Kecskeméthy Lajos az iskolalátogatás alól való felmentését kéri.
57. Az egyházlátogatóság jelenti, hogy Gállocsban a tőkepenzkek rendetlenül kezeltetnek.
58. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocsban a templomépítési alap közszükségletre fordittatik.
59. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocsban a gondnoki számadás hitelesítése a presbyteri jkönyvben bevezetve nincsen.
60. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocsban a magtár rendetlen.
61. Ugyanaz jelenti, hogy Gállocs, Vajkócz, Szelmencz, Csap és Ráth tűz ellen csekély értékik biztosítottak.
62. A palágyi egyház templomépítési tervének visszaadását kéri megsürgetni.

63. A látogatóság jelenti, hogy Vajkóczon az adóhátralék ismét növekszik.
64. Ugyanaz jelenti, hogy Ptruksán egyház ládája nincsen.
65. Ugyanaz jelenti, hogy Eszenyben a lelkészi s tanítói fizetések a mindennapi bevételekkel kezeltetnek.
66. Ugyanaz jelenti, hogy Csapban a lelkészfizetési alap rendeztetett.
67. Ugyanaz jelenti, hogy Csapban s Csomonyán sok az adóhátralék.
68. Ugyanaz jelenti, hogy Minajban az egyház számadókönyve nincs kellő rendben.
69. Ugyanaz jelenti, hogy Ungvár és N.-Dobrony kötményezett regale kártalanítási kötvényeik kicserélését kérik.
70. Az egyházunkból való kitérések okai bejelentendők.
71. Kiss Ferencz vajáni tanító oklevelének beadására figyelmeztetik.
72. Hegyi György ügyvéd a bátfai belsőség ügyéről jelentést adjon.
73. K.-Dobrony jelenti, hogy adóját lefizette.
74. Hegyi György figyelmeztetik, hogy a Makay Dániel által be nem fizetett szőlővételárt sürgesse meg.
75. Ugyanaz a Tóth Ferencz-féle bérlet ügyében ujjal megsürgöttetik.
76. Pazar István legelő-panasza békés uton kiegyenlítettik.
77. Pazar István magtár ügyének rendezése ifj. Virág Józsefre bízatik.
78. Vaján orgonát állittatott.
79. Horváth Mária-alap állása.
80. A könyvtárnoknak a könyvtár egy évi illetéke a pénztárnok által egy összegben adandó ki.
81. Az egyházmegyei ügyész utasittatik, hogy a kamathátralékosokkal szemben minő eljárást kövessen.
82. A kis-ráthi egyház tartozása lefizetésére szigoruan utasittatik.
83. Laky József egyházmegyei tartozásának lefizetésére az ungvári egyház gondnoka felkéretik.

84. A tanítók személyes kölcsönt csak jótállók mellett kapnak.
 85. Az egyházkerületi képviselők megválasztatnak.
 86. A hitelesítő bizottság tagjai megválasztatnak.
 87. Az őszi egyházmegyei gyűlés helyéül P.-Helmech jelöltetik ki.
-

**Jegyzőkönyvi kimutatás betűrendben arról, hogy
mely jegyzőkönyvi pontok kiket illetnek.**

- A**gtelek 11, 33.
BacsKay Sámuel 23.
Bakó László 5.
Balog Dánielné 52.
Bernáth Dezső 3, 15, 85.
Bernáth Zoltán 15, 42, 44, 85.
Bező 5.
Bóczér István 35.
Botfalva 5, 26, 54.
Böszörményi János 35.
Csap 61, 66, 67.
Csomonya 38, 67.
Csicsér 17.
Dicső Endre 25.
Enyedi Lajos 35.
Esperes 11, 15, 42, 85, 86.
Eszeny 27, 65.
Felföldy Ödön 15, 85.
Felső-Reviscse 9.
Gálocs 57, 58, 59, 60, 61.
Háda József 5.
Hegedüs Sámuel 15, 35.
Hegyí György 13, 72, 74, 75, 81, 86.
Horváth Dezső 15, 83, 86.
Horváth János 5.
Iske 76.
Jenke 7, 22.
Kádár Ferencz 5.
Kása Endréné 35.

- Kecskeméthy Lajos 56.
Kereszt 5.
Kis-Dobrony 38, 73.
Kis Ferencz 71.
Kis László 6, 35.
Kis-Rát 82.
K.-H.-Helmeicz 87.
Kormos Béla 15.
Kovách Károly e. m. gondnok 15, 42,
81, 85, 86.
Kozma József 53.
Könyves Mihály 55.
Köröskényi Elek 15.
Köröskényi Ferdinánd 81.
Laky József 83.
László Albert 81.
Lucska 5.
Makay árvák 35.
Magyar József 15, 41.
Magyar Pál 5, 35.
Margitay Jánosné 17.
Mesko Gáspár 39.
Mesko János 19.
Minaji egyház 68, 81.
Móré Elek 8, 18.
Móré Gábor 7.
Morvay József 40.
Nagy-Dobrony 69.
Nagy Menyhértne 35.
Nagy Sándor 35.
Németh Péter 44, 85.
Novák Lajos 80, 86.
Nyitray József 35.
Palágy 21, 62.
Palló 6, 35.
Pazar István 35, 76, 77.
Pénztárnok 80, 84.
Pruksa 64.
Ráth 61.

- Ricko Dániel 35.
Soltész Kálmán 36.
Szabó Albert 25, 35.
Szabó József 15, 85, 86.
id. Szakal István 35.
ifj. Szakal István 50.
Szalóka 5, 28.
Szelmencz 61.
Szeretva 35.
Szöllőssy Ferencz 35, 37.
Szöllőssy Gyula 15, 35, 42, 44, 86.
Szücs István 15, 32.
Szurtei egyház 19.
Tihanyi Domokos 49.
Ungvár 69.
Vaján 78.
Vajkócz 61, 63.
Váczi Sándor 48.
Vágó István 35.
Veskócz 8.
id. Virágh József 15, 42, 44, 85, 86.
ifj. Virágh József 24, 32, 77, 86.
Zahar 5, 20.
Záhonyi István 5.

Közigazgatási bírósági ügyek.

1. A k. h. helmeczi egyház több tagja az iránt kérvényez, hogy a mennyiben az egyház terhei törlesztésére a régóta szokásos vékás élet-fizetés utáni kivetést nem találják helyesnek, a nagytiszteletű egyházmegye 1894. július 1-sőjén tartott közgyűlési határozatukat erősítse meg, mely szerint a kivetés a templomi székek után történjék. Mely fölterjesztés Bernáth Zoltán e. m. tanácsbíró urnak adatván ki véleményezés végett, az ő előterjesztése alapján következő határozat hozatott:

Mivel a k. h. helmeczi egyházban régi gyakorlat szerint a vékás élet-fizetés után történt minden kivetés s mivel az 1894. szept. 23-án tartott közgyűlés beterjesztett jegyzőkönyve szerint nagy többséggel ugyancsak ez lett elfogadva, és mivel a felebbezők semmi oly fontos okot nem hoztak fel kérvényükben, mely az egyházmegyét arra bírta volna, hogy a többség határozatát megváltoztassa, a k. h. helmeczi egyházban a kivetés a vékás élet-fizetés alapján eszközendő.

2. Záhonyi István veskóczi tanító a fáradalmi folytán gyült helmeczi énekkar pénzállományát rendbeszedetni kéri.

Ezen ügy a salamoni gyűlés 46. j. k) pontja alatt elintéztetvén, tárgyalanná vált.

3. A nagy-dobronyi egyház előljárói az iránt kérvényeznek, hogy a nagytt. egyházmegye egyházukat — jogtalanul törölt — erdőjogába visszahelyezni, s az ez alapon a lelkész és tanító által illetéktelenül felkezelott faeladásból való 355 frt 87 kr. osztaléknak az egyház pénztárába visszafizetését elrendelni kegyeskedjék.

Kérvényezők okirattal bebizonyítani utasítatnak, hogy a községi telkek járulékát képezi-é a tagosítási földkönyvben azon birtok rész, melyről a fa eladatott.

4. A csicseri egyház jelenti, hogy 1895. február 10-én tartott közgyűlésében az eddig 1 frt 30 krt kitevő tandíjt 2 forintra emelte, úgy azonban, hogy ezen tanítói fizetés javítás csakis a jelenlegi tanító ur, Bóczér István személyére szól.

A csicseri egyháznak jeles tanítója Bóczér István érdemeit méltányoló tanítói fizetés emelése örvendefes tudomásul szolgál.

5. Felföldy Ödön és Szőlössy Gyula tanácsbíró urak a salamoni gyűlés 59-ik pontja alatt a Szelmencz és Ptruksa között fenforgó vitás ügyek elintézése végett kiküldetvén, eljárásuk eredményéről jelentést tesznek, mely szerint: a ptruksai egyház sohasem volt törvényileg elkötelezve arra, hogy bárminő arányban köteles járulni a szelmenczi parochialis építkezésekhez; de a régi gyakorlat szerint ha felszólítottak, készséggel se-

gédkeztek. A 30 frt 07 kr. építkezési költségnek rajtuk való követelése pedig egészen jogtalan; mert ők azon építkezéshez, melyből a szelmenczi egyháznak ama tartozása maradt, a megígért 13 igás és 37 gyalog napszámmal annak idején hozzájárultak.

A közgyűlés a heterjesztett jelentés alapján határozatilag kimondja, hogy Ptruksa, a szelmenczi anyaegyház parochialis építkezéseihez (paplak, annak melléképületei s kerítés) oly mértékben köteles járulni, a milyen mértékben a lelkészválasztáshoz járul, azaz $\frac{1}{9}$ -ed részben.

A 30 frt 07 krajczár követelés pedig — a küldöttség által előszóval is kibővített felvilágosítás alapján jogtalannak ítéltetvén, előbbi ide vonatkozó egyházmegyei határozataink hatályon kívül helyezésével, — töröltetik.

6. A szelmenczi anyaegyház presbiteriuma azon okból kifolyólag, hogy a ptruksai leányegyház a szelmenczi parochialis építkezésekhez minden segítyt meg akar tagadni, lelkészőket felmentetni kéri a minden 3-ik vasárnapon Ptruksán végzendő isteni tisztelet alól s csak a 6 urvacsora osztásra kívánja elköteleztetését.

A szelmenczi egyház ebbeli kérévénye a fentebbi vitás ügy elintézésével tárgytalanná vált.

7. A k. h. helmeczi egyház jelenti, hogy a részére néhai Kandó Kálmán által végrendeletileg oly formán hagyományozott 200 forinthez, hogy azt Wladár Emil örökös tartozik kifizetni, még az egyházmegyei ügyész

közbejöttével sem tud hozzájutni; mert sem a tömeggondnok Szomráky István, sem az örökös nem hajlandó kifizetni, illetve ez utóbbi két ízben hozzá intézett levélre sem küldött választ.

Ez ügynek elintézésére nsgos Kovách Károly egyházmegyei gondnok ur kéretik fel.

8. Korláth Béla, jelenben ungvári lakos, a nagygejőczyi gyűlésre beadott 70. j. k. sz. a. tárgyalt panaszára, melyben Kocsis Endre k. h. helmecei lelkész vádolja, hogy a nagybátyja Korláth László által az egyháznak azon célból hagyományozott 200 frtot, hogy annak kamatait minden évben a község szegényei között oszszák ki, nem fordította céljára, s az összeg is elvesző félben van. — Kocsis Endre helmecei lelkész beterjeszti jelentését, okmányokkal igazolván, hogy őt mulasztás vagy törvénytelen eljárás vádja nem terhelheti; a mennyiben a Korláth László által hagyományozott összeg régi zavaros ügyét tisztázni a presbiterium többször igyekezett; de mindannyiszor sikertelenül, mivel a kölcsönvevőkön a követelés behajthatatlan. Azt Kocsis Endre lelkész is elismeri, hogy a befolyt kamatok néhány év óta, nem a jelentkező szegényeknek osztattak ki, mivel ilyenek nem voltak, hanem állítólag presbiteri határozat folytán, a szegény építkező helmecei egyháznak adattak.

A k. h. helmecei egyház előljárósága felhivatik, hogy a hagyományozó végrendeletét, vagy az alapítvány természetét igazoló bizonylatokat az egyházmegyei közgyűlés elé beterjeszsze, egyszersmind hiteles igazolást adjon be arról, hogy ki adta ki annak idejében a kölcsönzőknek a náluk levő összegeket.

9. A sáros-polyánkai leányegyház hívei panaszkodják hogy Felső-Reviscse, mint anyaegyház, a sáros-polyánkai határban levő rét jövedelmét iskolai célokra is fordítja, holott az egyedül templomi célra volna fordítandó, s kérik az egyházmegyét, hogy ha megengedi a fentjelzett 50—70 forintot kitevő jövedelmet Felső-Reviscsének iskolai célokra fordítani, akkor itéljen egyrészt belőle a sáros-polyánkai iskolára is.

Mint hogy ezen ügyben a főt. egyházkerület már végérvényes határozatot hozott 1891. tavaszi közgyűlésének 93. pontjában, mely szerint „az 1803. és 1823. években kelt alapító levelek világosan a felső-reviscsei templom és lelkész részére biztosítják a kérdéses ingatlan tulajdon jogát, s most is azok nevére van bekebelezve“, Sáros-Polyánka panaszával elutasítatik.

10. A záhonyi egyház jelenti, hogy a közte és tanítója közt fenforgó adóügy aként intéztetett el, hogy a tanító saját személyére nézve elvállalta az adó fizetését, az egyház pedig a díjlevélben levő 15 köből vegyes élet helyett 20 köblöt fizet a tanítónak.

Mielőtt az egyházmegye a záhonyi egyház és jelenlegi tanítója Szabó Albert között létrejött emez egyezséget helyben hagyná, utasítja az egyházat annak kimutatására, hogy mennyit tesz ki azon adó, melyet az egyház helyett a tanító elvállalt.

11. Olvastatott Szabó Endre minaji lelkész kérvénye, melyben a presbiterium által is aláírt kimutatás

alapján a lelkészi és a templomépítésre kivetett, némely egyénnél már kilencz évtől credő tartozások behajtását kérelmezi. Azonban zsinati törvényeink értelmében a tartozók névsora a presbiterialis jegyzőkönyvben évről-évre nyilvántartandó a tartozás a persbiterium által évről-évre szorgalmazandó; a presbiterium a hátralékokért a felelősséget elvállalta-e, kimutatandó; mert ha ezek meg nem történtek, az esetben csak 3 évi hátralék követelhető.

Felhivatik azért Szabó Endre minaji lelkész, hogy a felsorolt kívánalomnak tegyen eleget, illetve a törvénszabta parancsok miként lett teljesítését hitelesen igazolja be, az esetben kérelmének hely fog adatni s teljes hátralékának behajtása czéljából a politikai hatóság meg fog kerestetni.

12. A kis-dobronyi egyház kérelmezi — miután az egyház nagyon elszegényedett — hogy a papi és tanítói földek után járó adó és ártér illetéket, melyet eddig egy régibb egyezés szerint az egyház fizetett, — ezután a belső emberek fizessék.

Az ügy megvizsgálására Kovách Károly e. m. gondnok és Szabó József eszenyi lelkész urak küldetnek ki, jelentésök őszi gyűlésünkre bevaratván.

13. Salamonban tartott közgyűlésünk 26. sz. határozatával Szabó József és Eöry Ferencz az ágteleki egyházba a végett küldettek ki, vizsgálnák meg, hogy a tanítótól a politikai község jogosan vette-e el a faiskola területet s valjon telekkönyvileg az egyház vagy a község nevéen áll-e? Beadott jelentésök szerint a község előljárósága azért vette el a faiskolát a tanító

használatából, mert az céljára nem fordított, e mellett vármegyeileg lévén kényszerítve annak körülkerítésére, azt másunnan mint a bérletből eszközölni nem tudták, bár telekkönyvileg az egyház nevéen áll.

Meghagyatik a tanítónak, hogy a faiskolát — a törvény kivánalma szerint — azonnal rendezze be, céljára fordítsa, a hasznot így szerezzze meg belőle, ez esetben aztán, mint az egyház tulajdonát képező ingatlanban senki által sem háboríthatatik meg.

14. Soltész Kálmán volt kereszti, jelenleg felsőkelecsényi tanító fizetéshátrálékának behajtását kéri.

A tartozók névsorát magukban foglaló iratok Köröskényi Elek főszolgabíró s egyházmegyei tanácsbíró urhoz — ki a követelésből már többet behajtott — a további szives intézkedések megtétele végett áttétetnek.

15. Popély Ádám Jánosné és Kovács István iskei lakosok panaszzolják, hogy ők egyházi terhekkal — másokhoz mérten — aránytalanul vannak megróva s kérelmezik, hogy ügyük megvizsgálatván, csak a jogos egyházi teher megfizetésére köteleztessenek.

Mint hogy ez ügy csak is a helyszinén bírálható el igazságosan, annak megvizsgálására id. Virágh József és Bernáth Zoltán urak küldetnek ki, jelentésök bevéartván.

16. Perjéssy Kálmán volt szalókai jelenleg csonkapapii tanító szerinte elmaradt pár havi tanítói fizeté-

sének s a jelenlegi tanító Háda József által elhasznált tengeri termésének megítélését kéri.

Perjéssy Kálmán pár hónapi tanítói fizetés követelésével — nálunk az egyházi év ápr. 24-én kezdődvén — elutasittatik. A tengeri termésnek öt $\frac{1}{3}$ -ada illetvén, az pénzértékben 12 frtban állapittatik meg s a természetben adott tengerinek ez összegig való kipótlására Háda József mostani szalókai tanító elköteleztetik.

Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

Jegyzették: *Németh Péter*, c. m. aljegyző 1—10.,
Magyar Bertalan, c. m. aljegyző 11—16.
jegyzőkönyvi pontokat.

**A közigazgatási bíróság jegyzőkönyvében
foglalt tárgyak rövid kivonata :**

1. P.-Helmecezen az egyházi terhek kivetése a vékás életfizetés alapján eszközrendő.
2. Záhonyi István panasza tárgytalan.
3. A nagy-dobronyi egyháznak faeladási árból credő panasza pótlás végett visszatétetik.
4. A csicseri egyház 1 frt 30 krt tevő tandíját 2 frtra emelte.
5. Ptruksa a szelmenczi parochialis építkezéshez $\frac{1}{9}$ -ed részben köteles járulni.
6. A szelmenczi egyház panasza tárgytalan.
7. A p.-helmecezi egyház panaszának elintézésé gondnok urra bizatik.
8. Korláth Béla panaszára vonatkozólag a p.-helmecezi egyház előljárósága bővebb felvilágosítást adjon.
9. A s.-polyánkai egyház ügyében 1891-ben már a kerület határozott.
10. A záhonyi egyház és tanítója közt az adóügyben létrejött egyezség bővebb felvilágosítás céljából visszatétetik.
11. L. Szabó Endre fizeteshátráléka behajtását kéri.
12. A kis-dobronyi egyház az adó és ártér fizetését a lelkész és tanítóra kívánja róni.
13. Az ágteleki faiskola ügye elintéztetik.
14. Soltész Kálmán fizetésének behajtását kéri.
15. Popély Ádám Jánosné s társa a reá kivetett egyházi terhet sokalja.
16. Perjéssy Kálmán fizeteshátráléka behajtását kéri.

**A közigazgatási bíróság jegyzőkönyvi kimutatás
betűrendben arról, hogy mely jegyzőkönyvi
pontok kiket illetnek.**

Csicsér 4.

Egri Ferencz 13.

Háda József 16.

Kis-Dobrony 12.

K. H. Helmech 1, 7, 8.

Kovács István 15.

Kovács Károly e. m. gondnok 7.

Korláth Béla 8.

Nagy-Dobrony 3.

Perjésy Kálmán 16.

Popé Jánosné 15.

Ptruksa 5.

Sáros-Polyánka 9.

Soltész Kálmán 14.

Szabó Albert 10.

L. Szabó Endre 11.

Szabó József 13.

Szelmencz 6.

Záhony 10.

Záhonyi István 2.

Fegyelmi ügyek.

**Az ungi ev. ref. egyházmegye 1895. április 2-ikán
Csomonyán tartott bírósági ülésének
jegyzőkönyve**

I. Laky József ungvári tanító fegyelmi ügye.

Jelen voltak a bíróság részéről: Szabó Endre esperes és Kovách Károly gondnok, mint elnökök; Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs Soma, Szücs István, Szöllőssy Gyula egyházi; Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek világi tanácsbírák; Homoki Antal egyházi fő- és Magyar Bertalan egyházi aljegyző.

A fegyelmi bíróság, a Laky József ungvári ev. ref. tanító ellen indított fegyelmi ügyben a következő

végzést hozta:

Kormoss Béla e. m. tanácsbíró, mint a Laky József ungvári ev. ref. tanító ellen indított fegyelmi ügynek előadója, nt. esperes úrhoz küldött írásbeli jelentése szerint, hivatalos elfoglaltatása miatt az ülésen meg nem jelenhetvén, a fegyelmi bíróság az előadó jelen nem léteben, a nagyon terjedelmes ügyet, hogy ítélete az igazságtalanságnak még látszatát is elkerülje, ez úttal tárgyalás alá nem veszi; mivel azonban attól tart, hogy Kormoss Béla előadó úr talán a következő ülésen való megjelenésben is akadályozva lesz, hogy az ügy tovább ne húzódjék, annak az egyházmegyei gyűlés alkalmával tartandó bírósági ülésen való előadására Köröskényi Elek e. m. tanácsbíró urat kéri fel.

Jelen végzés Laky József tanító s az ungvári egyház képviselői előtt élőszóval kihirdettetett, Kormoss Béla és Köröskényi Elek e. m. tanácsbírák jegyzőkönyvileg értesítették.

Kelt az ungi ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Ungváron 1895 március 14-én tartott ülésében.

Kovách Károly,

gondnok, világi elnök

Szabó Endre,

esperes, egyházi elnök.

Magyar Bertalan,

egyhm egyházi aljegyző.

II. Mészáros András és társai Záhonyi presbiterek fegyelmi ügye.

Jelen voltak a bíróság részéről: Szabó Endre esperes és Kovách Károly gondnokok, mint elnökök: Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedűs Soma, Szűcs István, Szőlössy Gyula egyházi, Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek világi tanácsbírák; Homoki Antal egyházi fő-, Magyar Bertalan egyházi aljegyző.

Esperes úr előadja, hogy az 1894-'k évi egyházlátogatási jegyzőkönyv tanúsága szerint, Mészáros András, Béres Bénéámin, Halász Mihály és id. Béres István presbiterek az egyházlátogatóság előtt oly tiszteletlenül viselték magokat, hogy hivatalos vizsgálatot kellett indítani ez ügyben; mert az egyházmegye tekintélye megkívánja azt, hogy minden ily cselekmény, mely az egyházmegye tekintélyének csorbítására irányúl, a törvény szigorával toroltassék meg.

Ezután Horváth Dezső tanácsbíró alaposan és részletesen ismertetvén az ügyet, melyből kiderült, hogy a nevezett presbiterek némi tiszteletlenséget tanúsítottak az egyházlátogatósággal, mint az egyházmegye küldöttei vel szemben, ezért a bíróság komoly megfontolás után a következőleg

í t é l t :

Mivel Mészáros András, Béres Bénéámin, Halász Mihály és id. Béres István záhonyi presbiterek az egyházi törvény 257. § d) pontjába ütköző vétséget követtek el, a 246. § a) pontja szerint minősülő büntetésre, illetve megintésre ítéltetnek.

I n d o k o l á s :

Bebizonyult ugyanis, hogy Mészáros András, Béres Bénéámin, Halász Mihály és id. Béres István az 1894. évi egyházlátogatósággal szemben tiszteletlenül viselkedtek, s azt azzal is megsértették, hogy mielőtt a látogató küldöttség teendőit végezte volna, a parochiáról eltávoztak, mit — állításuk szerint — azzal indokolnak, hogy a látogató küldöttség sem tartotta meg a mérséklet kellő határait eljárásában, de ők mindezért most a nt. egyházmegyétől bocsánatot kérnek. Minthogy az alsóbfoku testület nincs jogosítva a felsőbb hatóság tetteit önkényüleg elbírálni, vagy azok rendeletének ellenszegülni, nevezettek pedig ezt cselekedték, azért ellenökbe az egyházi törvény 246. § a) pontját alkalmazni kellett.

Ezen ítélet a felek előtt élőszóval kihirdettetvén, abban megnyugodtak; a megintés foganatosított.

Kelt az ungi ev. ref. egyh.-megye fegyelmi bíróságának Ungváron, 1895. márczius 14-én tartott ülésében.

Kovách Károly,
gondnok, világi elnök.

Szabó Endre,
esperes, egyházi elnök.

Homoki Antal,
egyhm. egyházi főjegyző.

III. Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügye.

Jelen voltak a bíróság részéről Szabó Endre esperes, Kovách Károly gondnok, mint elnökök; Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs

Soma, Szőlőssy Gyula egyházi, Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek világi tanácsbírák; Homoki Antal egyházi fő-, Magyar Bertalan egyházi aljegyző.

Szabó Endre minaji lelkész ellen Simon Imre, Gere Sándor, Holod István és Szabó István minaji egyháztagok több rendbeli panaszból álló kérvényt nyújtottak be. A panaszok megvizsgálására, a vizsgálati költségek fedezésére szükséges 50 frtnyi pénzösszeg előzetes beküldése után, Szücs István egyházi és Felföldy Ödön világi tanácsbírák küldettek ki.

A vizsgálat megejtésével felvett s a jelen bírósági ülésre beterjesztett jegyzőkönyv tanúsága szerint panaszlók a vádakat visszavonták, panaszaik visszavonásának kijelentését az egyházmegyei fegyelmi bíróság előtt is ismételik, ugyanazért ez ügyben a bíróság következőleg

í t é l t :

Szabó Endre minaji lelkész az ellene beadott vádak alól felmentetik; panaszlók a vizsgálat megejtése előtt beküldött 50 frtnyi költségben, a vizsgálatra kiküldött Szücs István és Felföldy Ödön tanácsbírák illetékeinek leszámítása után, az egyházmegyei özvegy-árvatár javára elmarasztaltatnak.

I n d í t ó o k o k :

Simon Imre, Gere Sándor, Holod István és Szabó István, mint a minaji lelkész ellen beadott vádak aláírói, a vizsgálat folyamán beismerték s most a bíróság előtt is ismétlik, hogy a vádak, melyeket lelkészök ellen aláírtak, nem igazak; beismerik, hogy azokat csak felbiztatás folytán írták alá, ezért a panaszt — mivel lelkészüket igaztalanul vádolni s lelkiismeretüket hamissággal terhelni nem akarják — elejtik.

Ezek szerint vádlott lelkészt felmenteni s panaszlókat a költségekben elmarasztalni kellett.

Ez ítélet felek előtt élőszóval kihirdettetvén, feleb-

bevést — bár figyelmeztetve voltak reá — be nem jelentettek,

Kelt az ungi ev. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Ungváron, 1895. márczius 14-én tartott ülésében.

Kovách Károly,
gondnok, világi elnök.

Szabó Endre,
esperes, egyházi elnök.

Magyar Bertalan,
egyh. aljegyző.

IV. Morvay József k.-ráthi lelkész fegyelmi ügye.

Jelen voltak a bíróság részéről: Szabó Endre esperes és Kovách Károly gondnok, mint elnökök; Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs Soma, Szücs István, Szőlóssy Gyula egyházi; Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek világi tanácsbírák; Homoky Antal egyházi fő- és Magyar Bertalan egyházi aljegyző.

Egyházmegyi gondnok ur előterjeszti, hogy Morvay József k.-ráthi lelkész ellen két ízben rendeltetett el fegyelmi eljárás az egyház számadásainak rendetlen vezetése miatt s az ez ügyben megejtett vizsgálatok ki is derítették azon gondatlan eljárást, melyet Morvay József az egyház számadásainak vitelénél tanúsít, sőt az ő gondatlanságából származó zavarok miatt két tiszteletre méltó lelkész társát alaptalanul rágalommal illette, minek következtében a fegyelmi bíróság a következőleg

ítélt:

Mivel Morvay József k.-ráthi lelkész az egyházi törvény 257 §. b) és c) pontjába ütköző vétséget követett el, ezért a 246. §. a) pontja szerint minősülő büntetés alkalmaztatik ellene, vagyis megintetik; Palotai József volt gondnok pedig az 5 frt 84 kr. megfizetésére köteleztetik, mellyel a számadás tanúsága szerint az egyháznak adós maradt, Morvay József megintésével az egyházmegyei gondnok úr bizatik meg.

I n d o k o l á s ;

Kiderült, hogy Morvay József k.-ráthi lelkész a számadásokat rendetlenül vezette, a miből a zavarok származtak; kiderült továbbá, hogy egyes adósoktól, kik az egyházmegyének tartoznak, átvette a kamatokat s azokat beküldte ugyan a pénztárba, de nem jelezte, mely évekre? noha azt a pénztárnok helyesen könyvelte el és mégis azt állítja, hogy előbbi évre küldte a kamatot, mint a mikorra az adósok tartoznak, ezért a pénztárnokot rágalmazta; ugyan csak egyik egyházlátogató lelkésztársát, mert a számadás helytelen voltára figyelmeztette, szintén rágalommal illette, ezen oknál fogva ellene az egyházi törvény 246. §. a) pontját alkalmazni kellett.

Kelt az ungi evi ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Ungváron 1895 márczius 14-én tartott ülésében.

Kovách Károly,
gondnok, világi elnök.

Szabó Endre,
esperes, egyházi elnök.

Homoki Antal,
egyh. egyházi főjegyző.

V. Pazar István iskei lelkész fegyelmi ügye.

Jelen voltak a bíróság részéről: Szabó Endre esperes és Kovách Károly gondnok, mint elnökök; Szabó József, id. Virágh József, Magyar József, Hegedüs Soma, Szücs István, Szőlőssy Gyula egyházi; Horváth Dezső, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek világi tanács bírák; Homoki Antal egyházi fő- és Magyar Bertalan egyházi aljegyző.

Az 1894-ik évi iskolalátogatóság azon panaszt terjesztette egyházmegyénk elé, hogy Iskében a községi iskolában a gyermekek vallástanításban nem részesülnek; mivel ennek teljesítése, a lelkész kötelessége mulasztása miatt fegyelmi eljárást kelle ellene indítani.

A vizsgálat megejtésével id. Virágh József papi és Bernáth Zoltán világi tanácsbírák bizattak meg, kiknek jelentése szerint azonban a vizsgálat a lelkész súlyos betegsége miatt ez ideig megtartható nem volt. Ez ügyre vonatkozólag a fegyelmi bíróság a következő

v é g z é s t h o z t a :

id. Virágh József és Bernáth Zoltán egyházmegyei tanácsbírák újól megbizatnak, hogy Pazar István iskei lelkész súlyos betegségéből való felgyógyulása esetén, az ellene indított fegyelmi ügyben a vizsgálatot megtartani sziveskedjenek.

Kelt az ungi cv. ref. egyházmegye fegyelmi bíróságának Ungváron 1895 március 14-én tartott ülésében.

Kovách Károly,
gondnok, világi elnök.

Szabó Endre,
esperes, egyházi elnök.

Magyar Bertalan,
egyh. megyei egyházi aljegyző.

VI. Laky József, ungvári tanító fegyelmi ügye.

Jelen voltak: Szabó Endre esperes, Kovách Károly e. m. gondnok, mint elnökök; Szabó József, id. Virágh József, Bernáth Zoltán, Köröskényi Elek, Felföldy Ödön, Magyar József, Szőlóssy Gyula, Szücs István, Hegedüs Sámuel, Bernáth Dezső és Horváth Dezső egyh. megyei tanácsbírák, Németh Péter, a bírósági ülés jegyzője.

Folyó év márczius 14-ikén ez ügyben tartott fegyelmi bírósági ülés jegyzőkönyve felolvastatván, meg-hitelesített.

Jelen fegyelmi bírósági ülésben Laky József meg nem jelenvén, nagytt. esperes ur egy tőle éppen most kapott levelet mutat fel, melyben Laky József azzal menti meg nem jelenését, hogy Novák Lajos, ungvári tdő ur csak tegnap délben tudatta vele nagytt. esperes urnak hozzájok intézett — a fegyelmi ügy tárgyalására meghívó levelét, — de másrészt azzal is, hogy

betegsége miatt orvosi rendelet folytán 3-4 napig nem szabad elhagynia szobáját.

Törvényeink értelmében a felek meghívása lévén a tárgyalás megtarthatásának egyedüli feltétele, miután Laky József levelében beösméri, hogy a meghívást tudomásul vette, de másfelől, miután Laky József már a márczius 14-ikén tartott fegyelmi bírósági ülésben is elnöki kijelentés folytán értesítve lett, hogy ügye mostani közgyűlésünk alkalmával tartandó bírósági ülésben fog tárgyalatni, — a tárgyalás megkezdett.

Köröskényi Elek előadó, előterjeszti, hogy az 1894-ik év ápril 5., 6. napjain — Nagy-Gejőczben tartott bírósági ülésben — megkezdett fegyelmi ügye Laky Józsefnek, — az ezen idő óta kipótolt vizsgálat folytán — oly súlyos, — és hiteles tanuk által beigazolt — vádakkal terhes, melyek 1882-ik évi zsinati törvényeink 246. §. e) pontja szerint: azon helyről hivataltól való elmozdítást vonnak magok után.

A fent nevezett tagokból álló bírósági ülés, id. Virágh József, Bernáth Zoltán, Felföldy Ödön, Szőlössy Gyula, mint vizsgálatra kiküldöttek, s Horváth Dezső, mint az ungvári egyház főgondnoka kivételével, az előadó előterjesztése alapján az ügyet tárgyalás alá vevén, abban következőleg

í t é l t :

Laky József ungvári tanító az 1882-ik évi zsinati törvényeink 257. §. a) e) h) pontjai szerint minősülő fegyelmi vétségért a 246. §. e) pontja értelmében: „azon helyről“ f. év szept. 1-től, „hivataltól való elmozdításra ítéltetik.“

I n d o k o k :

Beigazolva lett ugyanis, hogy bár Ungváron az utóbbi években több iskola alakult, s a ref. egyház iskolájában a létszám fogyására ez is nagy mértékű befolyással volt; de annak legfőbb oka mégis Laky József hivatalos kötelességeinek elhanyagolásában talál-

ható, beigazolva lett, hogy Laky József közvetlen egyházi felsőbbségével a presbiteriummal szemben köteles tisztelettel nem viseltetik, sőt a presbiterium intézkedéseit kicsinyléssel fogadja, — beigazolva lett, hogy a fentebb irt eseteken kívül is oly magaviseletet tanusít, mely által a tanítói állás méltósága megsértetik ; — mely indokok alapján Laky József, ungvári ref. tanítót az 1882-ik évi zsinati törvényeink 246. §. e) pontja alapján „azon helyről“ f. év szept. 1-től, „hivataltól való elmozdításra kellett ítélni.“

Ezen ítélet az ungvári egyház képviselői előtt élőszóval kihirdettetett, Laky Józseffel pedig 5 napon belül írásban közölni határoztatott.

Mely ítéletben az ungvári egyház belenyugvását Horváth Dezső főgondnok kijelentette.

Kelt mint fent.

Kovách Károly,
e. m. gondnok, világi elnök.

Szabó Endre,
esperes, egyházi elnök

Németh Péter,
bírószági ülésjegyzője.

